TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta.

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 137. — 1922. Tiistaina, marrask. 28 p. — Tuesday, Nov. 28. VI Vuosikerta - Vol.

Kommunistiedustaja pitänyt huomattavan puheen Englannin parlamentissa

Englannin parlamentin ensimäinen kommunistiedustaja pitänyt voimakkaan puheen. Porvariluokan edustajat hermostuneita.

Lontoo. .... Kritiikin myrsky ja vallankumouksselliset uhkaukset järkyttivät uuden hallituksen asemaa ensi kerran parlamentin alahuoneessa torstaina. Parlamentin uudet jäsenet esiintyivät päättäväisyydellä ja äänilajissa, mikä säikähdytti vanhoja poiltikoitsijoita.

Kommunistiedustajan puhe.

«Ellemme me saa tyydytystä, tulemme me menettelemään teidän kanssanne kuten Cromwell menetteli edeltäjäinsä kanssa — tässä maassa on paljon edellytyksiä vallankumoukselle», julisti kommunistiedustaja J. T. W. Newbold. Hän on pitkä, kalpea, mutta teräväsilmäinen Leninin oppien seuraaja. Heti alettuaan puheensa, hän hyvin pian sai terävällä filosofiallaan koko edustajahuoneen kuohuksiin, puheenjohtajan tehden useita huomautuksia hänelle. Hän piti kritiseeraavan puheensa sen johdosta, kuten hän sanoi, etteivät työläiset ole tyytyväisiä hallituksen nykyiseen suhtautumiseen työttömyyskysymykseen.

«Jos te tahdotte antaa meille taisteluhaasteen, niin me olemme pakotetut ottamaan sen vastaan. Minä sanon kaikella vakavuudella, että me emme halua alottaa taistelua tällä kertaa, jos me voimme sen välttää.»

Painostaa työttömäin vaatimuksia.

Hän sanoi työttömäin työläisten vaativan 30 shillingiä viikossa perhettä kohti, lisäten: «Ja me tulemme vaatimaan sen. Ellemme me saa sitä täällä edustajahuoneessa, tulemme me ottamaan sen ulkopuolella tätä edustajakamaria.»

Tämän lausunnon johdosta hallituksen kannattajat nauroivat, jonka johdosta Newbold lausui: «Te voitte nauraa, te Englannin gentlemannit, te Skotlannin gentlemannit voitte nauraa tänään, mutta me nauramme parhaiten, jotka nauramme viimeksi.»

Ensimäinen kommunisti parlamentissa.

Hän huomautti, että tämä on ensi kerta Englannin historiassa, jolloin Kommunistisen Internationalen jäsen on Britannian parlamentissa, lisäten ettei tämä tule olemaan viimeinen. Hän sanoi olevansa iloinen, että kuningas ja hallituksen ministerit ovat kiintyneet työttömyyskysymykseen. «Mutta», hän lisäsi, «olisi ollut paljon parempi ellette te olisi haaskanneet niin paljon varoja näihin turhamaisuuksiin», viitaten parlamentin juhlamenoihin ja juhlallisiin avajaisiin.

Voimakas huuto «Järjestys! Järjestys!», kuului hallituksen kannattajien taholta. Varapuheenjohtaja J. F. Hope huomautti: «Jos kunnioitettava edustaja tarkoittaa parlamentin avajaisia, ei hän ole järjestyksessä.»

Newbold vastasi: «Hyvä on, ellette te tykkää minun huomautuksestani, voin minä sen jättää, mutta mikään ei muuta kommunistin mielipidettä.»

Ylpeä siitä, että on kommunisti.

Viitaten Neuvosto-Venäjään, lausui puhuja: «Minä olen ylpeä muistaessani, että minä kuulun samaan liikkeeseen, ja että minä seuraan samaa lippua.»

Tässä kohden eräs hallituspuolueen jäsen huomautti: «Miksi ette te mene sinne?»

Tämän johdosta George Lansbury (ent. Labor Heraldin toimittaja) hypähti pystyyn ja vihaisesti huudahti: «Miksi hänen pitäisi mennä sinne? Miksi ette te itse mene sinne?»

Edustajahuoneessa syntyi yleinen hälinä, jonka johdosta puheenjohtaja kehoitti edustajia «kuuntelemaan kun kunnioitettava jäsen pitää neitsytpuhettaan. Minä toivon että edustajahuoneen jäsenet kuuntelevat häntä.»

Ylistää Neuvosto-Venäjää.

Newbold jatkoi: «Minä olen ollut raakalaisten parissa ennenkin, ja minä olen iloinen huomatessani, että te gentlemannit toteatte kommunistipuolueen käsitykset. Te toteatte, että on olemassa luokkataistelu. Jatkakaa sitä. Sitä me juuri haluamme. Mutta älkää unohtako, että Venäjän hallitus seisoo yhä, huolimatta kaikesta mitä te olette tehnyt sitä vastaan. Älkää unohtako, että Neuvosto-Venäjän lippu liehuu mahtavana koko kommunistivastaista mailmaa vastaan. Ennemmin tai myöhemmin teidän on tunnustettava Venäjän neuvostohallitus, ja mitä pikemmin te teette sen, sen parempi teille. Ellette te tee sitä, perikato tulee häviämään teidät.»

Herrat joutuvat rehelliseen työhön.

Viitaten hallituspuolueen jäseniin, hän lausui: «Ja mitä seuraa teille, hyvät herrat? Te joudutte hyödylliseen työhön?»

Työväki vaatii toimenpiteitä työttömien hyväksi.

Työväenpuolueen johtaja Ramsay MacDonald, vastauspuheessaan kruunun puheeseen, lausui että hallituksen kanta työttömyyskysymykseen ei tyydytä työläisiä. Hallitus ei ota ensinkään vakavalta kannalta tätä tärkeää kysymystä. Mac Donald ilmoitti Työväenpuolueen tulevan tekemään esityksen työttömyyskymyksen suhteen ryhdyttävistä toimenpiteistä parlamentille.

«Kirjoitus seinällä».

Kirkwood niminen työväen edustaja lausui ankaran varoittavia sanoja, sanoen: «Me olemme päättäneet murskata nykyisen ilmapiirin täältä edustajahuoneesta. Jotkut ihmiset voivat ajatella, että rauhallisuus on mahdollista silloin kun miljoonat lapset Britanniassa näännytvät nälkään. Se on suuri erehdys. Kirjoitus on seinällä. Nykyinen järjestelmä on tuomittu häviämään.»

Ontarion farmarien osuusliike tuottanut $56,000 tappiota

The Farmers Sun lehti kertoo United Farmers Co-operative Co:n tilipäätöksen osottavan että liike on tuottanut päättyneellä tilivuodella tappiota $55,894. Sihteeri-rahastonhoitaja J. J. Morrison selostaa tappion syyksi sen, että koko liikemailma on ollut rahallisessa ja taloudellisessa kaaostilassa, jolla kaikella on ollut vaikutuksensa farmarien osuuskauppaliikkeeseen. Hän sanoo monien maaseuduille perustettujen jälleenmyymälöiden tuottaneen tappiota. Yhtenä syynä tappioihin syyttää Morrison farmareita itseään, jotka eivät jaksa pysyä uskollisina kannattajina omille liikkeilleen.

Toimistuskirjoituksessaan farmarien osuusliikkeen tilipäätöksen johdosta kirjoittaessaan, lohduttaa Farmers Sun osuusliikkeen kannattajia sillä, että tämän vuoden tappio on verraten pieni edelliseen vuoteen, jolloin liike tuotti $300,000 tappion.

Osuuselevaattori tuottanut $500,000 voittoa

Regina. — Saskatchewan Co-operavtive Elevator Co:n vuosikokous, jossa 327 edustajaa edusti 23,000 osakkeenomistajaa, alkoi täällä keskiviikkona.

Ensimäisessä istunnossa luettiin liikkeen vuosikertomus, mikä osotti sen tuottaneen puhdasta voittoa $463,056.63. Osakkeenomistajille on maksettu 8 prosentin käteisdividentti. Johtokunta tulee tekemään esityksen osakkeenomistajille ylijäämän käyttämisestä. Vuosikertomuksesta kävi selville, että 15 osastoa on järjestetty, ollen osastojen lukumäärä kaikkiaan 364. Osakkeita on myyty kaikkiaan 75,000, jotka omistaa 23,014 henkilöä, näistä 94 prosenttia asuu Saskatchewanin maakunnassa.

Joukko amerikalaisia kommunisteja pantu tyrmään

Kommunistisen työväenpuolueen perusetajat pantu rautahäkkeihin. Miljoneerikommunistikin antautunut.

Joliet, Ill. — Useita päiviä viranomaisten etsimä miljoneerikommunisti William Bross Lloyd, entinen Chicago Tribune lehden johtokunnan jäsen antautui täällä vähän ennen puolta yötä tiistaina alkaakseen palvelemaan tuomiotaan, joka on vuodesta viiteen vuoteen vankeutta — Illinoisin syndikalismilain rikkomisesta. Lloyd on nyt täkäläisessä vankilassa ja on hänen numeronsa 8,239. Hänen «käpälänsä» kuvattiin ja hän pantiin samallaiselle «luokalle» kuin muutkin vankilaan otettavat vangit. Viranomaiset kieltävät huhun että hän pantaisiin poettamaan vankilan konlussa.

Lloyd on antanut lausunnon, jossa sanoo että hänen oman luokkansa jäsenet eivät tykkää häestä siitä syystä että hän on «skääpännyt» luokkaansa, on sanonut mitä hän ajattelee.

Huhuja sanotaan itsepintaisesti olevan, viranomaisten puolivirallisista kielloista huolimatta, että nämä Kommunistisen työväenpuolueen jäsenet tullaan kuvernöörin määräyksellä vapauttamaan piakkoin sen jälkeen kun he ovat vankilaan saatu.

L. E. Katterfield on nyt Moskovassa ja on hän sähköttänyt, että hän heti palaa Yhdysvaltoihin. Tri O. J. Brown on sairaalassa DeKalbissa, Ill., ja on hän ilmottanut antautuvansa viranomaisille niin pian kuin kykenee sairaalan jättämään

Jolietin vankilassa Lloydin lisäksi ovat nyt seuraavat:

Edgar Owens, L. K. England, Arthur Proctor, Jack Carney, Niels Kjar ja Ludwig Lore.

Kauntin vankilassa ovat seuraavat:

Samuel Hankins, Morris A. Stoler, James A. Meissinger, Charles Krumbein, John Vogel, Perry Shipman ja Niels J. Christiansen.

Asquit vaatii Venäjän tunnustamista

Englannin liberaalipuolue tulee vaatimaan Neuvosto-Venäjän pikaista tunnustamista.

Lontoo. — Väiteltäessä kruunun avajaispuheesta parlamentille, tulee entinen pääministeri ja riippumattomain liberaalien edustajaryhmän johtaja Asquith vaatimaan Venäjän neuvostohallituksen pikaista tunnustamista ja täysien kauppasuhteiden avaamista Englannin ja Venäjän välillä.

Suomalaisen ruumis löydetty Port Arthurissa

Port Arthur. — Korjatessaan C. P. R:n tavarahuoneen rataa, löysivät ratatyöläiset, otettuaan löysän laudan irti radalta, miehen ruumiin uiskentelevan veden päällä, kasvot veteen päin. Työläisten täytyi irroittaa neljä ratapölkkyä ennenkuin ne voivat ottaa ruumiin ylös.

Löydetty ruumis tunnettin Outinen (?) nimiseksi suomalaiseksi, joka on ollut kadoksissa viisi viikkoa.

Onko tässä tapahtunut itsemurha tai murha, ei uutisessa mainita.

Canadan tuonti Yhdysvalloista vähentynyt

Ottawa. — Dominion Bureau of Statistics on julaissut vertailevan tilaston viimeiseltä kahdeltatoista kuukaudelta, joka päättyy lokak. 31 p:ään, samoin edelliseltä kahdelta vuodelta, samalta ajalta, Canadan tuonnista Yhdysvalloista.

Nämä tilastot osottavat, että tuonti Yhdysvalloista viimeisen kahdentoista kuukauden ajalla on arvoltaan $115,272,742 vähempi kuin 12 kuukauden ajalla edellisenä vuonna, ja $330,012,874 vähempi kuin 1920.

Kauhea kaivostyöläisten joukkomurha

Birminghamin lähistöllä Alabamassa 70 työläistä saanut surmansa ja 60 loukkaantunut.

Birmingham, Ala., marrask. 22 p. — Seitsemänkymmentä hiilenkaivajaa kuoli ja kuusikymmentä loukkaantui, jotkut niistä vaarallisesti tänään iltapäivällä Woodward Iron Co. Domite kaivannossa No. 3 tapahtuneessa tomuräjähdyksessä, mikäli virallisesti ilmottaa kaivosyhtiön rahastonhoitaja D. E. Wilson. Räjähdyksessä sulkeutui kaivantoon 480 hiilenkaivajaa, mutta paitsi mainitut kuolleet ja loukkaantuneet muut pelastuivat loukkaantumattomana.

Viisikymmentä miestä, pääasiassa valkoisia, joutui kolmen «skippa»-vaunun alle, jotka syöksyivät hurjalla nopeudella päästyään irralleen kiinnepaikoiltaan hiilen kaatopaikalla, 1,100 jalkaa ylempänä. Syöksyvät nostovaunut katkaisivat sähkökaapelin, joka aiheutti räjähdyksen. Räjähdys oli niin voimakas, että liekit syöksyivät noin 1,100 jalkaa syvästä kaivannosta maanpinnalle nostoaukkoa myöten ja vielä sytyttivät 200 jalkaa ylempänä olevan hiilen kaatopaikan tuleen.

Pelastusjoukko löysi ruhjoutuneita ruumiita ja noin 20 loukkaantunutta vääntyneiden rautojen ja silpoutuneiden puiden seasta. Tällä tavalla surman loukkuun joutuneet olivat ammattitaitoisia työläisiä, useita alapäällysmiehiä ja sähkötyöläisiä, jotka olivat maanalaisessa yardissa».

Tulipalo joka seurasi räjähdystä häiritsi pelastustyötä ja sen luullaan aiheuttaneen usean kuoleman.

On sanomattakin selvää millainen kauhun näky vallitsee tällaisissa paikoissa, noin hirvittävissä joukkomurhissa. Paitsi sitä, että suurin osa kuolleista on joutunut yli 1,000 jalkaa korkealta syöksyneiden vaunujen ruhjottavaksi ja silvottavaksi, onnettomuuspaikalla on mitä kaamein näky siitäkin syystä, että uhrien omaiset joutuvat puoleksi mielipuolisina harhailemaan ja raivoamaan.

Edellä olevasta uutisesta käy aivan selväksi, että tämäkin mitä kamalin joukkomurha aiheutui siten, että ylhäältä pääsivät vaunut irtautumaan ja syöksemään kaivantoon. Tämä luonnollisesti olisi ollut vältettävissä, jos laitteet olisi laitettu kunnolliseksi ja pidetty asianomaista huolta.

Tavattoman tiheään nykyään tapahtuu kaameita kaivostyöläisten joukkomurhia. Kaivosparoonit kai haluavat kiskaista lakon aikana kärsimänsä tappion mahdollisimman lyhyessä ajassa ja siitä syystä eivät välitä puhdistaa ja tuulettaa kaivantoja, jotka pitkäaikaisen lakon aikana luonnollisestikin täyttyivät kaasulla.

Kaivosyhtiö asetettu syylliseksi Reilly kaivannon joukkomurhaan.

Barkesboro, Pa., marrask. 22 p. — Kuolemansyitä tutkiva lautakunta varhain tänään antoi sellaisen lausunnon, että Reilly Colliers Co:n johto oli syyllinen No 1 kaivannon räjähtämiseen Spanglerissa marrask. 6 p., missä 77 työläistä mentti henkensä.

Vaikka koronerilautakunnankin on ollut pakko asettaa syy tuostakin joukkomurhasta kaivosyhtiön niskoille, niin on varmaa, että kaivosyhtiötä, sen virkailijoita ei vedetä tilille ja ansaittuun rangaistukseen.

Nykyisen järjestelmän aikana aina toistuu se, että työläisten veri ja liha on niin halpaa.

Työttömäin kapinointia Amsterdamissa

Amsterdam. — Työttömät ovat toimeenpanneet täällä vakavia mellakoita. Keskiviikko iltana murskasivat työttömät suuren määrän suurten varastohuoneitten ikkunoita kaupungin keskustassa. Poliisit tekivät hyökkäyksen työttömäin joukkoa vastaan, haavoittaen useita.

Vapaavaltio surmauttanut Childersin

Yksi Valeran huomatuimpia kannattajia telotettu.

Dublin. — Erskine Childers, yksi Eamon de Valeran pääluutnantteja, teloitettiin täällä perjantai aamuna klo 7, sen johdosta että häneltä oli löydetty vangittaessa automaattinen pistooli, ilmoittaa Vapaavaltion hallitus virallisesti.

Kuinka Childersin kuolemaantuomio pantiin käytäntöön, ei ole ilmoitettu, mutta arvellaan hänet ammutun.

Lyhyt selostus kertoo, että Childers tuomittiin sotaoikeudessa Portobellon parakissa, Dublinissa, marrask. 17 p., syytettynä siitä, että hänellä oli hallussaan, ilman asianomaista lupaa, automaattinen pistooli. Syytetty löydettiin syylliseksi ja tuomittiin kuolemaan, joka tuomio pantiin käyntiin perjantai aamuna.

Tasavaltalaisten toimesta yritettiin pelastaa Childers hapeas corpus lain nojalla, mutta epäonnistuttiin.

Childersin telottaminen synnyttää kiihtymystä.

Lontoo. — Dublinista tulleitten tietojen mukaan on Childersin telottaminen synnyttänyt suurta kiihtymystä Dublinissa. Kautta telostuspäivän jälkeisen yön tasavaltalaiset ovat olleet kiihkeässä liikkeessä.

Childers oli huomatuimpia Irlannin tasavaltalaisia. Hänen isänsä oli englantilainen, mutta äiti irlantilainen.

Murdock tunnustaa ettei työkongressi tehnyt mitään

Ottawa. — Canadan työministeri Murdock, joka on juuri palannut neljännestä kansainvälisestä työväen kongressista Genevestä, kertoi kongressin kestäneen lokak. 18 p:stä marrask. 3 p:ään. Hän sanoi ettei kongressissa ollut mitään tärkeitä kysymyksiä käsiteltävänä. Tärkeimpänä hän mainitsee kysymyksen, pidetäänkö näitä kongresseja kerran vuodessa edelleenkin, vaiko joka toinen vuosi, tässäkään kysymyksessä ei kongressi tehnyt mitään päätöstä.

Tämä Kansain Liiton «työtoimisto» onkin perustettu sitä varten, ettei se tee mitään. Ja se näyttää täyttävän sille asetetut toivomukset.

Nälkälakko Görtlitzin kuritushuoneessa

Poliittiset kuritushuonevangit Görlitzissä ovat tehneet nälkälakon sen johdosta, että he olivat sen jälkeen, kun heiltä oli kielletty kirjevaihto omaistensa kanssa, salatietä koettaneet lähettää eräitä kirjeitä «Rote Fahnelle», Ledebourille ym. ja tästä rikoksestaan saaneet 7 päivää arestirangaistuksen. Näissä kirjeissä kuvasivat he vain yksinkertaisesti sitä halpamaista kohtelua ja uhkauksia, mitä heidän osakseen tulee kuritushuoneessa. Tätä kirjoitettaessa ovat he jo olleet 13 päivää nälkälakossa. Kirjelmässä, jossa he ilmoittavat tästä päätöksestään, mainitsevat he, että he uskoivat viimeiseen asti, että työläiset olisivat lupaustensa mukaan vapauttaneet heidät Rathenaun murhan jälkeisen kansanliikkeen aikana. Mutta valitettavasti antoivat työläiset tällöinkin pettää itsensä tyhjillä lupauksilla ja suostuttelulla. «Me taistelemme viimeisillä meille jääneillä aseilla, kirjoittavat he. Olemme päättäneet nähdä nälkää aina viime tinkaan asti. Kehoitamme kaikkia tovereita ja koko proletariaattia taisteluun meidän kanssamme, meidän puolestamme, kuten me taistelimme teidän puolestanne!»

Muudan kommunistitoveri on ollut tilaisuudessa tapaamaan nälkävankeja ja tapasi hän heidät äärimmäisen menehtyneessä tilassa. Eräskin riippumaton vanki oli pelkkää luuta ja nahkaa ja silmänsä huhkuivat kuumeisina ennustaen pikaista kuolemaa. «Rote Fahne» huomauttaa, että kun kuritushuoneeseen suljetut toverit osoittavat tällaista sankaruutta, niin eivät vapaana olevatkaan työläiset saa vitkailla taistellakseen heidät vapaiksi.

Venäjän edustus Lausannen konferenssissa

Ukrainan ja Georgian edustajat jo saapuneet. Tshitserin saapuu myöhemmin.

Moskova. — M. Rakowsky ja Mdivany, edellinen edustaen Ukrainaa ja jälkimäinen Georgian neuvostotasavaltaa, ovat lähteneet matkalle Lausannen konferenssiin. Heidän mukanaan seurasi joukko sihteereitä ja teknillisiä asiantuntijoita. Neuvosto-Venäjän ulkoministeri Tshitserin lähtee matkalle tämän viikon alussa.

Lausanne. — Torstaina hylkäsivät liittolaisten edustajat Turkin vaatimuksen, että Neuvosto-Venäjän edustaja saisi oikeuden olla epävirallisena konferenssin seuraajana, kuten Yhdysvaltain edustajatkin, siihen asti, kunnes Venäjän viralliset edustajat saapuvat.

Markiisi Curzon, M. Barrere ja Gafroni hyljäsivät esityksen, koska Venäjä on kutsuttu ottamaan osaa ainoastaan Dardanelleja koskevaan konferenssiin ja koska Turkin edustajisto on luvannut antaa täydet tiedot Venäjälle konferenssin menosta.

Tämän johdosta pani Turkin edustaja Ismet Pasha jyrkän protestin.

Kaksi konferenssia yhdistetty.

Lausanne. — Perjantaina ilmoitettiin täällä, että alkuperäinen suunnitelma, jonka mukaan pidettäisiin kaksi konferenssia, joista toisessa päätettäisiin rauhasta Turkin ja Kreikan välillä ja toisessa Dardanellein kohtalosta, on nyt hyljätty ja päätetty nämä kaksi konferenssia yhdistää yhdeksi.

Tämän yhteydessä ei mainita mitään, tuleeko Venäjä, joka on kutsuttu ottamaan osaa vain Dardanellein konferenssiin, saamaan näin muodoin täyden edustusoikeuden konferenssissa tai tullaanko se tyytymään sivuttamaan.

Työttömät yhä valanpitäjien harmina

Englannin ohrana yhä huolehtunut työttömien levottomasta liikehtimisestä.

Lontoo. — Scotland Yard (Englannin salapoliisilaitos) on yhä sangen hermostunut kommunististen agitaattorien suhteen, jotka heidän puheittensa mukaan, johtavat Lontooseen kaikista osista maata saapuneita työttömien edustajia. Poliisit painostavat, että ainoastaan heidän valppautensa ja varovaisuutensa ehkäisi keskiviikkona toimeenpannun mielenosoituksen toteutumasta, kuten se oli suunniteltu «mielenosoitukseksi militanttisen vallankumouksellisuuden merkeissä» ja että Lontoossa olisi tapahtunut verenvuodatuksia ilman poliisien valppautta.

Yleisö ei kuitenkaan ota asiaa niin vakavalta kannalta kuin poliisit. Se uskoo mieluummin, että poliisilaitos ja hallitus pyrkii liioittelemaan aseman vakavuutta.

Työttömäin johtajat ovat nykyisin jokseenkin rauhallisia, mutta huomauttavat samalla, että kun sunnuntaina Hyde puistossa toimeenpantava tilaisuus olisi tullut olemaan eri osista maata saapuneitten työttömäin edustajain jäähyväisjuhla, tulee se nyt muodostumaan protestiksi sen johdosta, et tei pääministeri ole vieläkään ottanut vastaan työttömäin lähetystöä, ja että he tulevat jäämään Lontooseen siihen saakka, kunnes pääministeri ottaa heidät puheilleen.

Venäjän puutavaran vienti. Tämän purjehduskauden aikana on luoteisen alueen puutavaratrusti lähettänyt ulkomaille 42,700 standartia puutavaraa, ollen 30,000 standartia puutavaraa sen lisäksi valmiina ulkomaille lähetettäväksi.

Neuvosto-Venäjä – ka kesta huolimatta 5-vuotias

L'Humanite-lehti kirjoitti Ne vosto-Venäjän riemujuhlan aatto Viides vuosipäivä!

Venäjän vallankumouksella on des vuosipäivänsä. Se on punaisis ryysyissään voittoisa. Mikään ei voinut kukistaa sitä, ei kansa väliset hyökkäykset, ei saarto, kulkutaudit, ei nälkä.

Se on noussut vastarintaan, lu nut rintaman kaikkia vastavallank mouksellisia joukkoja vastaan, kottanut sekä sisäiset että ulkon set vihalliset kunnioittamaan it ään. Se on vuodattanut vertaa Suuri joukko pojista, kokon nen sukupolvi nuoria ja urhei miehiä, koeteltuja vallankumouks lisia on uhrautunut sen puolustu seen. Se potee verenheikkoutt Mutta se on yhtäkaikki 5-vuoti

Neuvosto-Venäjä lääkitsee ha vansa, uudistaa voimansa ja el mänsä. Porvariston valtuutetut, jo ka ovat käyneet siellä vieraisil palaavat kapitalistiensa luokse täy nä ylistystä. Saarto heltiää, n kä poistuu, ei ajatella enää m tään offensiivejä sitä vastaan. punainen lippu liehuu Moskov Kremlillä.

Ranskan proletariaatti valmista tuiksen ilolla viettämään Venäj proletariaatin vapautumisen viide tä vuosipäivää. Yhdessä kaikki vallankumouksellisten kanssa jul taa Ranskan kommunistipuolue, ka on ylpeä siitä, että on Ko munistisen Internationalen ransk lainen osasto, täydellistä solida suuttaan Neuvosto-Venäjää ko taan, juhlien punaista vuosipäivä

Englannin hallitus voi tanut ensi äänestyksessä

Lontoo. — Ensimäinen äänest toimitettiin parlamentin alahuonee sa perjantaina iltapäivällä. Pääm nisteri Bonar Law esitti että n kyinen istunto annetaan kokonaa käytettäväksi keskusteltavaksi ha lituksen esityksille. Äänestykses sai hallituksen esitys 238 ääntä, tä vastaan annettiin 135 ääntä, jo ka annettiin työväenpuolueen edu kuntaryhmän taholta.

Praagin ammaatiyhdis tyskongressi

Berliini, 7-11. — Praagista ilmo tetaan, että viime kuun viime marraskuun ensi päivinä Praagis pidetyssä suuressa ylimääräisess ammattiyhdistyskongressissa puh toveri Maksimov Venäjältä Puna sen Ammatillisen Internationale puolesta. Hänen oli kuitenkin he puheensa jälkeen matkustettav Praagista poliisiajojahdin taki Kongressiin otti osaa 261 valtu tettua ja edustivat nämä 320,00 jäsentä. Suurimmat kongressii osaaottaneet liitot olivat puutyöläis ten, 18,000 jäsentä, kemialliste työläisten, 75,000 jäsentä, kutomo työläisten, 40,000 jäsentä, metalli työläisten, 12,000, maatyöläisten 62,000, rautatieläisten, 20,000, j kaivostyöläisten, 21,000 jäsentä Kongressi päätti ehdollisesti liittyä Punaiseen Ammatilliseen Interna tionaleen ja hyväksyi päätöslausel man, jossa korostetaan proletaari sen yhteisrintaman välttämättö myyttä sekä että Punaisen ammat tiyhdistyskartellin tulisi tehdä kaik kensa palauttaakseen ammatillisen yhtenäisyyden Amsterdamin kans sa.

Punainen ammattiyhdistyskartelli ja kommunistinen puoluejohto on kääntynyt julistuksella Tchekoslo vakian proletariaatin puoleen, missä kehoittivat valtaisin joukoin juhli maan Venäjän vallankumouksen vii dettä vuosipäivää.

Lännen hiilenkaivajat yhä lakossa

Edmonton. — Cardiff hiilikaivosten lakossa ei ole tapahtunut mitään muutosta. Kaivostyöläiset ovat yhä lakossa eikä ole vielä mitään tietoa union miesten ja kaivostenomistajain välisestä neuvottelusta. Lakossa on kaikkiaan 1,700 työläistä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaykset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Mailman vesivoimat

Suur Britannian Tieteellisten Yhdistysten vesivoimakomitea on toimittamiensa tutkimusten perusteella julaissut raportin mailman vesivoimista. Tämän raportin mukaan käytetään mailmassa 75,000,000 hevosvoimaa tehtaitten, sähkövalojen ja katuvaunujen liikevoimaksi; 21,000,000 hevosvoimaa rautateille, siitä pois luettuna katuraitiotietiet ja 24,000,000 hevosvoimaa laivaliikenteeseen.

Eri maiden vesivoimat jakaantuvat seuraavasti:

	Kokonais-hevosvoima	Kehitetty hevosvoima
Yhdysvallat	28,100,000	7,500,000
Canada	22,000,000	3,385,000
Itävalta-Unkari	6,460,000	570,000
Ranska	5,587,000	1,500,000
Norja	6,500,000	1,250,000
Ruotsi	5,500,000	1,100,000
Italia	4,000,000	1,250,000
Sveitsi	3,000,000	650,000
Saksa	1,425,000	750,000
Suur Britannia	900,000	200,000

Kuten edelläoleva taulukko osottaa, on Pohjois-Amerika tässä suhteessa erikoisen edullisessa asemassa, Yhdysvallat ja Canada omaten yhteensä 51,000,000 hevosvoimaa. Canada, asukaslukuunsa nähden on tavattoman rikas vesivoimista. Etelä-Amerika, Aasia Afrika on jätetty tilastoista pois sen takia että niissä on vasta sangen vähän kehitettyä vesivoimaa.

Sikäli kuin öljylähteet vähentyvät ja hiilen hinta kallistuu, on vesivoimalla tavattoman tärkeä merkitys teollisuuksien ja liikenteen edelleen kehityksessä. Se maa, jolla on ehtymättömästi vesivoimaa käytettävissä, kuten esim. Canadalla ja Yhdysvalloilla, omaa arvaamattoman luonnonrikkauden ja niin ollen maniot edellytykset teollisuuksien edelleen kehittämiseen nähden.

Työttömäin mielenosotukset Lontoossa

Pitkän aikaa on Englannin työväki ollut ikäänkuin maahan lyötynä. Sen viimeiset suuret epäonnistuneet lakot, kuten mainarien lakko, metalliteollisuustyöläisten lakko ja kutomotyöläisten taistelu, kaikki nämä näyttivät jättäneen työläisiin pessimistisen mielialan. Näiden epäonnistuneitten taistelujen jälkeen on työnantajain jatkuva hyökkäys ja poikoteeraus järjestynyttä työväkeä vastaan käynyt yhä häikäilemättömämmäksi työnantajille sangen suotuisissa oloissa, sillä työttömyys on Englannisa ollut pitempiaikaisempi ja suurempi kuin ehkä missään muussa maassa. Työttömäin lukumäärä Englannissa lasketaan 1,500,000—2,000,000. Hallituksen tilastot tunnustavat sen 1,500,000, mutta todellisuudessa se on huomattavasti suurempi, sillä huomattava määrä työläisjä työskentelee vain osan normaaliajasta. Huolimatta tästä suunnattomasta työttömyydestä, on hallitus jatkuvasti vähentänyt työttömyysavustusta, pyrkien sen poistamaan kokonaisuudessaan.

Kauan, kauan ovat nämä työttömät kärsineet äänettöminä, hiljaisina vaivojaan, nähneet perheensä nälänkuoliaina. Mutta nyt näyttää heidän kärsivällisyytensä loppuvan. Noin viikko sitten alkoivat tämän kaksimiljoonaisen työttömäin armeijan edustajat kokoontua kaikista osista Britannian saaria Lontooseen. Heidän edustajiaan saapui pääkaupunkiin satakunta tuhatta. Täällä he ovat neuvotelleet asemasta ja päättäneet kerta kaikkiaan asettaa vaatimuksensa hallituksen eteen, vaatien joko työtä, tai työttömyysavustusta, vastaten täyttä union palkkaa. Työttömäin edustajat halusivat päästä uuden pääministerin puheille, mutta tämä kieltäytyi heitä vastaanottamasta. Työttömät panivat toimeen jättiläismielenosotuksen. Hallitus antoi heille mitä kuuluu kasakan pampusta ja poliisin kapulasta. Mutta työttömät eivät ole vieläkään lannistuneet. Heidän taisteluinnostuksensa on kasvanut. Parhaillaan valmistuvat he uudelleen marssimaan pääministerin puheille.

Englantilainen ylimystö, joka elää mitä loisteliaammassa ylellisyydessä ja hekumassa, tuhlaten työläisiltä ristämiään rikkauksia upeissa palatseissa ja huviloissa, on suuresti säikähtänyt pohjajoukkojen uusista liikehtimisistä. Sen sanomalehdet ovat panneet toimeen hälyytyksen «kommunistisesta vallankumoushankkeesta», saadakseen oikeutusta röyhkeälle ja raakamaiselle toimenpiteelleen näitä nälkäisiä työläisiä vastaan. On sanomattakin selvää, ettei ole kysymys mistään vallankumouksesta. On kysymys vain jokapäiväisestä leivästä näille työläisille. Mutta sekin on työläisten harteilla kävelevän loisluokan mielestä kauhistuttavaa vallankumouksellisuutta, kun rikkauksien luojat vaativat vaikkapa vain paljasta leipää.

On kylläkin todennäköistä, että tällä jättiläisliikkeellä on takanaan luokkatietoisten työväen järjestöjen agitationivoimat, jotka käyttäen tilaisuutta hyväkseen, harjottavat valistustyötä näiden suurten työttömäin joukkojen keskuudessa, samalla kun avustavat niitä taistelemaan elämisoikeuksiensa puolesta. Eikäpä parempaa tilaisuutta usein olekaan. Onhan niin mainio tilaisuus nyt osottaa miljoonille työttömille raatajille, kuinka, kun he ovat raataneet pitkiä työpäiviä viheliäisissä oloissa ja luoneet kaikki tavaravarastot täyteen rikkauksia, heidän pitäisi kuolla nälkään. Ja kuinka, näiden työttömien työläisten vaatiessa leipää, Bonar Law hallitus antaa heille kasakan piiskaa.

Englannin työväki äänesti äskettäin voimakkaan työväen ryhmän parlamenttiin. Työväenpuolueen edustajat näkyvät ottaneen työttömäin asian esille, vastatessaan kruunun avajaispuheeseen. Heillä olisi mainio tilaisuus nyt agiteerata parlamentissa Englannin miljoonien raatajien asian puolesta ja erikoisesti työttömäin puolesta. Englannin työläiset, jotka äänestivät nämä työväen edustajat parlamenttiin, odottavat heidän nyt antavan apuaan joukkojen parlamentin ulkopuolella käytävälle taistelulle. Elleivät työväen edustajat tule liittymään tähän pohjajoukkojen taisteluun, pettävät he valitsijainsa toivomukset.

Clemenceaun sotakiihotusmatka

Ranskan «tiikeri», entinen pääministeri George Clemenceau on saapunut Amerikaan, puhumaan, kuten porvarilehdet edeltäkäsin vakuuttivat, «kuinka mailmanrauha voidaan säilyttää». Liikuttavalla äänilajilla kertoivat nämä yleisön mielipiteen myrkyttäjät, kuinka «vanha tiikeri» on nyt tullut «elämänsä viimeiselle lähetysmatkalle» ja kuinka vanha sotakarhu esiintyy Amerikan matkallaan «rauhan apostolina».

Tämä «rauhan apostoli» onkin jo ehtinyt pitää useita puheita. Mutta näyttää, että Amerikan porvaristokin, joka oli valmis kantamaan Ranskan «tiikeriä» käsillään, hänen maahan saavuttuaan, olisi saanut tarpeekseen hänestä. Clemenceau on puhunut «saksalaisen militarismin julmuudesta» ja Saksan «uusista sotavarusteluista». Tämä kaikki saksalaisvihan liestominenkin olisi mennyt mukiin, ainakin sotavarustelun kannattajilla, joskaan ei saksalaisvihan lietsonnalla ole enään läheskään sitä makua mikä oli sodan aikana, mutta Clemenceau ei ole tyytynyt «saksalaisvaarasta» puhuessaan ainoastaan lietsomaan äärimmäistä kansallisuusvihaa, vaan sen sijaan vielä arvostellut Amerikan «taloudellisesta imperialismista» sekä Englantia «mailmanvallan tavottelusta», jota, niin totta kuin se onkin, ei siedetä. Clemenceaulle on Ranskan imperialismi kaikki kaikessa. Kun Englanti ja Yhdysvallat, omien imperialististen, kauppa- ja taloudellisten etujensa vuoksi sekä kapitalistisen talouden romahduksen pelossa, ovat alkaneet arkailla, antaa kaikkea voimaansa ranskalaisen imperialismin avuksi, sen kuristaessa Saksan hengettömäksi, ei Clemenceau voi olla purkamatta kiukkuaan näille. Amerikalaiset ja englantilaiset toiselta puolen käsittävät, että Saksa on tehty vaarattomaksi ja toiselta puolen eivät halua Ranskan käyvän liian suureksi isännäksi Europan mannermaalla. Toisaalta vapaamielisemmat ainekset Amerikassa, jotka vastustivat Amerikan yhtymistä viimeiseen mailmansotaan, eivät siedä Clemenceaun sotakiihotusta.

Amerikalaiset senaattorit ovat sangen äkseissään Ranskan tiikerin puheista. Niimpä senaattori Hitchcock lausuu: «Nyt kun Saksa on tasavalta, olisi Ranskan tuettava sitä. Minä haluaisin kysyä Clemenceaulta miksi Ranska jatkuvasti provoseeraa Saksaa; miksi se esim. pitää Saksan alueilla 30,000 mustaa sotilasta ja miksi se yhä edelleen painostaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan kasvattamaan vihaa Saksassa? Lienee totta, kuten Clemenceau väittää, että Saksa, Venäjä ja Turkki lähentyvät toisiaan, mutta Ranska on siihen itse syypää.»

Senaattori Borah, tunnetusti vapaamielisempiä Yhdysvaltain senaattoreita, lausuu: «Ei kukaan muu nykyään elävä henkilö ole niin suuressa määrin vastuunalainen Europan nykyisestä kurjuudesta kuin M. Clemenceau. Hän enempi kuin kukaan muu, on vastuunalainen Versaillesin rauhan mahdottomista ja murskaavista termeistä.»

New Yorkin johtavista lehdistä ainoastaan Tribune on sympaattinen Clemenceaun sotakiihotukselle.

Versaillesin ryövärirauhan tekijät ovat kukistuneet yksi toisensa jälkeen. Sen äärimäiset painostajat eivät enään saa sympatiaa. Heidän aikansa on ollut ja mennyt. Tämä ei edellytä että kapitalistimailma olisi tullut rauhanrakkaaksi ja kyllästynyt sotiin. Mutta Versaillesin rauhan seuraukset ovat käyneet itse kapitalistimailmalle murskaaviksi ja uhkaaviksi. Yksin Ranskan imperialismi enään uskaltaa vaatia sen kirjaimellista toteuttamista.

Tämän takia Clemenceaun saksalaisvihan lietsonta, sotakiihotus ja Versaillesin rauhan ja Kansain Liiton puolesta kiivailu tuntuu Amerikassa mauttomalta eikä saa sympatiaa.

— Englannin ent. sota- ja sittemmin siirtolaisministerin pitäessä vaalipuheita, huudettiin hänet alas puhujalavalta. Äänestyksessä huudettiin tämä sotatarvetrustien edustaja alas parlamentista.

Canadan rikkauksien historiaa

V.

Kauan kestävässä ja kiihkeässä kilpailussa englantilaisten ja ranskalaisten turkiskauppiaitten välillä turkiskaupan kontrollista joutui ylivalta asteettain englantilaisille. Tämä voitto johtui puhtaasti taloudellisista eduista joita he omistivat ja heidän kykenemättömyydestään jakaa väkijuomia ja kangasta halvemmalla kuin ranskalaiset.

Niinpä horjutti Englannin ylemmyys kauppaasioissa ranskalaisia kauppiaita kaikkialla, jota suuresti avusti ranskalaisten keskuudessa vallitseva petollisuus, joka teki tietä brittiläisten voitolle. Sillä sotilas- ja muiden virkailijoiden historia on jatkuvaa petollisuutta, häpeämätöntä voittojen anastusta monilla eri keinoilla. Niinpä eräs Francois Bigot, v. 1756, erään Cadetin kanssa, myi kuninkaalle noin 23,000,000 edestä sotaväen muonavaroja, jotka alkujaan olivat maksaneet heille vain 12,000,000, saaden täten voittoa noin 11,000,000 frankia.

Tämä oli vain yksi monista keinoista. Sillä aikaa pitivät virkailijat pitojaan palatseissa. Bigotin varkaudet kokonaisuudessaan nousivat 24,000,000 frankiin, joka ilmeni oikeuskuulustelussa Parisissa. Hän kyllä oli palkannut paljon siviili- ja sotavirkailijoita todistamaan tiliensä laillisuutta, mutta heidät siitä huolimatta tuomittiin maksamaan usea miljoona frankia korvausta. He pääsivät tässä helpolla; heitä ei kidutettu, kuten he olivat määränneet tehtäväksi tavallisille sotilaille, eikä heitä ruoskittu, kahlehdittu, heidän jäseniään ei katkaistu eikä heitä leimattu polttomerkillä eikä hirtetty, joihin rangaistuksiin he, tehdessään väärennyksiään ja varkauksiaan, olivat armotta tuominneet sellaisia joiden ainoana rikoksena oli ollut että olivat tehneet jonkun pikkuvarkauden taikka rikkoneet jonkun merkityksettömän lain.

Myöhemmin perustettiin muita yhtiöitä; North West yhtiö, joka myös sai huikeat tulot, ja jonka menettelytavat olivat samallaiset kuin muidenkin; sitten perustettiin toinen Canadan yhtiö, ja näiden kahden välillä syntyi kiihkeitä taisteluita. Mutta vieläkin hirveämpi oli se sota, joka kehittyi North West yhtiön ja Hudson Bay yhtiön välillä. Superior-järven länsipuolella joutuivat nämä kaksi yhtiötä otteluihin ja North West yhtiöllä oli se etuisuus että sitä johti taisteluintoiset kaupiaat joista yksi oli Donald Mackenzie, joka myöhemmin tuli Yhdysvalloissa John Jacob Astorin liikekumppaniksi. Astor sai niihin aikoihin $500,000 vuodessa perusteellisesti myrkyttämällä indiaanit väkijuomilla, anastamalla heidän omaisuutensa ja murhauttamalla heitä. Hudsons Bay yhtiö taas oli brittiläinen kauppatoimi ja johdettiin sitä Lontoosta; se oli kauan sitten joutunut brittiläisten kauppiaitten kontrollin alaiseksi, vaikka sen osakkeenomistajissa oli useita aristokratiaan kuuluvia henkilöitä.

Verisiä yhteentörmäyksiä tapahtui edelleenkin kahden yhtiön välillä. V. 1811 tuotiin laivalasti väkeä asuttamaan sitä paikkaa joka nyt on Winnipeg, ja jonka alueen oli loordi Selkirk ottanut epäilyttävillä keinoilla Saltean heimon indiaaneilta.

Tämä sota tuli ajanpitkään äärimmäisen kalliiksi, niin päättivät molemmat yhtiöt. Senvuoksi yhdistyivät ne. Voitoista jotka olivat alkujaan tulleet North West yhtiöstä saatiin ne suuret omaisuudet, jotka myöhemmin tulivat huomatuiksi pankeissa, höyrylaivoissa, rautateissä ja muissa kapitalistisissa liikeyrityksissä.

Brittiläisten vallottaessa Canadan joutuivat useat raskalaisista alueista englantilaisten, skotlantilaisten ja canadalaisten sotilasvirkailijoiden, kauppiaitten taikka canadalaisten politikoitsijoiden omaisuudeksi.

Sillä aikaa muodostui mahtava maataomistava luokka, joka oli mahdollinen sen jälkeen kun oli tehty joitakin muutoksia maitten jako järjestelmässä. Maita annettiin suosituille henkilöille jotka tekivät anomuksensa Toimeenpanevalle Neuvoskunnalle ja niille jotka olivat korkeimmissa virkatehtävissä jotka taas suorastaan vaikuttivat kuvernööriin. Kaikenlaisia väärennyksiä tehtiin alueitten hankinnassa, jotka eivät suinkaan tapahtuneet virkailijoiden tietämättä; he hyötyivät itsekin niistä, siksi niitä sai tapahtua.

Eri virkailijoiden ja kirkkokuntien taistellessa saavuttaakseen mahdollisimman suuria maa-alueita itselleen, jotka useinkin saatiin käyttämällä petosta, astui esille toinenkin kilvottelija. Tämä oli yksityisten maataomistavien isäntien joukko joka oli kokoonpantu miehistä jotka yhdistivät suunnattomia tiluksia useissa eri osissa maata, ja jotka pyysivät hallitusta käyttämään suuria summia rakentaakseen teitä, että heidän tiluksilleen olisi hyvä pääsy, ja että puutavaraa ja muita tuotteita voisi kuljettaa.

10,000 Ontarion maanviljelijän allekirjoittama anomus lähetettiin Englannin parlamentille v. 1831.

Tässä anomuksessa vaativat he papistolle määrätyn maa-alueen myyntiä ja siitä saadut tulot käytettäväksi opetukseen ja erinäisiin sisäisiin parannuksiin, vedoten siihen että tämä kirkollinen laitos ei ole kristillinen vaan on se ihmiskunnan hyvinvoinnille vahingollinen. Vaikka Englannin kirkko oli vähemmistönä, kontrolleerasi kirkolle luovutettua maata (joka oli kuudes osa kaikesta luovutetusta alueesta) noin 60 pappia.

Mutta Englannin kirkolla oli korkea poliittinen asema Canadassa, ja niin kohteli se tämänkaltaisia anomuksia halveksuen. Niin jatkui katkera kilvoittelu mutta papiston reservien tuloja ei voitu hellittää kirkollisten käsistä.

Tällä aikakaudella (puolivälissä yhdeksättätoista vuosisataa) vallitsi Canadassa n.k. «perhe-sopimus» — nimitys jolla tarkoitettiin jonkinlaista klikkiä jonka yhdisti sukulaisuussuhteet. Mutta kuitenkaan ei tämä nimitys oikein sopinut sillä hyvin harvoissa tapauksissa olivat näin yhdistyneet virkailijat ja muut yksilöt sukua toisilleen.

Pitkien aikojen kuluessa tämä joukko piti itsellään melkein kaikki korkeammat yleiset virat, joiden kautta ja vaikutuksestaan toimeenpanevaan neuvoskuntaan, sillä oli hallitusvalta. Kuvernöörien sanotaan alistuneen hiljaa sen vaikutuksen alaiseksi, huomatessaan että oli mahdotonta onnistuneesti sotia tuota hyvinjärjestettyä puoluetta vastaan.

Tähän aikaan oli huomattavissa Ontariossa tapahtuvat maitten luovutukset. 3,200,000 ekkeriä annettiin eräälle joukkueelle jotka kutsuivat itseään nimellä «United Empire Loyalists», ja heidän lapsilleen; nämä lojalistit olivat pakolaisia Yhdysvalloista ja olivat asettuneet asumaan Ontarioon ennen vuotta 1787. Useat heidän jälkeläisistään vieläkin asuvat näillä lahjoitetuilla mailla, erittäinkin Torontossa. Sotilasvirkailijoille annettiin useita tuhansia ekkereitä. Viralta pois joutuneet sota- ja merimiehet saivat joitakin tuhansia, samoin kuin tuomarit ja lakiasioitsijat. Suurimman osan siitä maasta jonka lojalistit olivat saaneet myivät he keinotteleville virkailijoille turhanpäiväisestä hinnasta. 200 eekkeristä maksettiin vaan kaluuna rommia taikka kuusi puntaa — harvoin jälkimäinen. Niistä joiden haltuun suuret osat maata joutui, hyvin harvat asuivat taikka asuttivat niitä muilla. He oloskelivat kaupungeissa, ollen heillä siellä vaikutusvaltaa. Maat pidettiin keinottelua varten. Oli todistettu että yli miljoona eekkeriä maata oli otettu vilpillisillä keinoilla.

Yhtenä esimerkkinä maa-keinottelusta voi pitää sitä kun ylitse miljoonan eekkeriä harvinaisen hyvää viljelysmaata Prince Edward saarella annettiin kouralliselle yksilöitä. Vaikka nämä maat luovutettiin erinäisillä ehdoilla, joita yksi oli että ne asutettaisi, niin ei tätä ehtoa ollenkaan otettu huomioon. Hallitus ei käyttänyt mitään pakkokeinoja, vaikka kansa ja lainlaatijakunta pyrki tuomaan sen huomioon tätä epäkohtaa.

Koko tuolla saarella oli vain sata tuhatta eekkeriä viljelyksen alaisena, loput pidettiin erämaana, siltä varalta jos tarpeen pakottaessa omistajat saisivat siitä hyviä hintoja. Tämä viljelyksellä oleva maa annettiin asukkaille ja kiskottiin siitä korkea vuokra.

A. Hautamäen matkaohjelma

Työläispuolueen suomalaisen organiseeraajan A. Hautamäen matka Port Arthurin alueella on järjestetty seuraavasti:

Marrask:
Lappi 28—29 p.
Kivikoski 30 p.
Joulukuu:
Tarmola 1 p.
North Branch 2 p.
Fort William 3 p.
Kaministquia 4 p.
Pohjola 5 p.
Rowa 6 p.
Miller 7 p.
Port Arthur 8 p.
Schreiber 9 p.
Nipigon 10 p.
Fort William 11 p.
Port Arthur 12 p.

Toverien yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan puhetilaisuudet huomioon ja toimimaan kaikkensa niiden onnistumiseksi.

P. A. Piiritoimikunta
A. Beck, sihteeri.

Joulurahat Suomeen

Lähettäkää heti niin vielä ehtivät jouluksi.

Kurssi Smk. 35:00 Canada dollaris

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30 40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanom lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broview Ave.

Piettejä Suomeen ja Suomesta tänne

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Lahtarismin synnytyshälinä Ruotsissa

Vakuuttavaa ja vähemmän vakuuttavaa kielenkäyttöä puolella ja toisella.

Tukholma 3-11. — Sotaherra Adlercreützin singahuttama iskekäätunnus oli kapitalistikorvain ihana kuulla, mutta siinä lienee ollut yksi haitta: sitä ei olisi pitänyt huutaa niin kaiken kansan kuullen. Olisi pitänyt menetellä hissupäiten — seurattava Suomen valkoisten esimerkkiä, hankkia valmiiksi käsikranaatit, mauserit ja sen semmoiset, ja sitten vasta sanoa: has kiinni työläisiin! Sen vuoksi ovat suurkapitaalin äänenkannattajat hieman ymmällä ja häkeltelevät, että mitäs sitä nyt sellaista, parhain herra Adlercreutz, mutta lisäävät, että «voidaan yhtäkaikki joutua siihen, että **lahtariliikettä voidaan pitää kansallisen terveyden ilmaisuna.**» (Mussolini on luvannut kohottaa liiran arvon 150 prosentilla; mitä Mannerheim lupasi, ei tämän kirjoittaja tiedä, mutta kaivoon se markka (porvarin isänmaa) vain poksahti!)

Tällaisella yhtäkkisellä sotahuudolla, ilman, että täkäläiset Pihkalat ja muut enkelit ihmishahmossa ovat vielä saaneet kaikkea klaariksi, on se vika, että asia tulee suotta puheenaiheeksi ja työväki, maalitaulu, on tilaisuudessa **pohtimaan asiaa,** sillä pohtimiseen se kutistuu täällä niinkuin Suomessakin tehtävänsä tasalla olevain johtajain puutteessa, johtajain, jotka eivät ainoastaan älyä ajan käskyä vaan ymmärtävät myös herättää respektiä! No, kyllähän täällä Branting respektiä herättää, mutta mitä siitä on apua työväenluokalle ruotsalaisen Vendeen noussa, se nähdään ja ikävä kyllä — varmasti ennemmin tai myöhemmin.

Brantingin äänenkannattaja kyllä on mielestään aika poikaa. Se kirjoittaa:

«Se ei ole parlamenttarismi taikka demokratia, joka on kukkinut loppuun ja kuihtuu, vaan kiihkokansallisen ja kapitalistisen taantumuksen vallanhimo, joka on elävöittänyt fascistiset mielialat. Ajatus teonvoimaisen säilähallituksen pystyttämisestä voi tosin näyttää lapselliselta, sillä sehän on pitkän päälle pitämätön, mutta ajatus siitä, että monta vuotta saataisiin sietää suoraan halveksituista joukoista luohtunutta työväenhallitusta, on suurille piireille varmaan riittävän sietämätön kypsyttääkseen nämä yläluokan kapinaliikkeelle.

Vika meidän maan tällaisten hankkeiden suhteen on siinä, että meillä on myös teonvoimainen työväenliike (mikä ei estä, että palkat on kautta linjan poljettu nälkärajaan tai sen alle!). Ruotsissa ei varmaankaan kävisi demokratian heittäminen laidan yli yhtä helposti kuin on käynyt surullisessa Italiassa.»

«Social-Demokraten» on, kuten näette, pistänyt kälet housuntaskuihin, sylkeä tirskahuttanut ja julmistanut hahmonsa. Mutta täkäläinen toverilehti hoksauttaa aivan oikein, ettei maksa vaivaa kovin kerskua «Ruotsin työväenliikkeen teonvoimaisuudella». Ellei Ruotsin oikeistososialismi tee enemmän, jatkaa toverilehti, kuin italialainen valmistaakseen työläiset kaikin keinoin lyömään taantumuksellisen keikausyrityksen, niin auttavat suuret sanat varsin vähän.

Toinenkin oikeistososialistinen äänenkannattaja on puuttunut tähän jupakkaan. Tämä västmannilainen lehti kirjoittaa:

«On valittavana kaksi vaihtoehtoa koetettaessa päästä selvyyteen tästä (yläluokan) vallankumoushälytyksestä: joko on tarkoituksena provoseerata väkivaltaisia toimenpiteitä työläisten taholta, jotka kävisivät argumentista mukksellisessa agitatsionityössä, ka sitten on tässä kysymys vasta vallankumoustunnuksest mokratiaa vastaan. Kun herra ti ei tietenkään tahdo, että pidettäisiin kurjana provoka na, niin mielimme me lähteä että hän mielii nähdä «va joukot» sotajalalla «fascis hengessä». Ja fascistinen hen se merkitsee työväenjärjestöje tajain murhaamista, työväen malehtiyritysten ryöstämistä polttamista, työväen edustaja kottamista, luopumaan valtu taan kunnallisissa ja valtiol laitoksissa jne. Mikä kaunis taantumuksen unelma.»

Kuten näkyy, on västmanni la sosialidemokraattisella le varsin selvä käsitys valkoisten tuuriesitaistelijain päämääris keinoista, siksi tunnettuja ova lialaiset ja suomalaiset tapah paha vain, että tässäkin liene symys vain sanoista, joskin on parempi kuin vaikenemine

Kommunistinen kunnallisja toimeenpanee täällä muuten raskuun 8 pnä väittelykoko asiasta, mihin tilaisuuteen on suttu porvarillistenkin edus On mielenkiintoista saada k mihin tulokseen siellä päästä tarismin uhkaavan hyökkäyks työläisten itsepuolustuksen teen.

Olkoon vielä mainittu, että läinen toverilehti syystä ky tahtoisi nähdä **mitä hallitus tehdä upserille, joka avoimesti tää vallankaappausta «kansan semaa» eduskuntalaitosta vasta** mielii alistaa työväenluokan v sen terrorin hallinnan alaiseks

Kysymys on kinkkinen, ja t lehden pilapiirtäjä, joka esitt sialidemokraattisen sotamini kylmä kääre päässä, sanoi nemmän kuin aavistikaan. pääministerin asema on, jos dollista, vielä kinkkisempi; hä ylistänyt voittoisaa Poincareta duttanut voitettua ja piestyä saa, morkannut Unkarin (ja men) työväennousua ja ylis sen tialle saatua Heijasdem tiaa. Lisäksi ovat täkäläiset rilehdetkin lausuneet, ettei voi tella Ruotsin ulkopolitiikkaa Brantingia. Mitenkäs siis, jo kun Adlercreutz tulella ja m la luo säilähallintansa? Mitä tällöin Branting, joka itsekin tää asettavansa kansan edun kan edun edelle? Sanoohan A creutz, että säilän takana on sa, ja selvää on myös, että missä ei ole kättäpitempiä. on — työväenluokka! — P antaa tapahtumain vastata!

*

4-11. — Herra Adlercreut saanut niin tuntuvia nenäpi että hän katsoo parhaaksi per Hän koettaa selittää, että hän koitti vain «henkistä ryhmitt tä» — fascistilaisessa hengessä lainen selitys tietysti tekee s vaikutuksen jos varsinainen rastaja selittäisi tarkoittavansa mattiaan ilman puukkoa ja k tä, eikä sitä paranna se, että Adlercreutz selittää närkästyk lähinnä aiheutuvan siitä, että maan ystäviä, jotka äskeisen aikana suorittivat rikkurin an tia, saatiin «esteettä häväistä». tä saa vain aavistuksen, että Adlercreutzin vaarassa oleva maa oli rautatieosakkeet.

Herra Adlercreutzin selitys luonnollisesti merkitse sitä, Ruotsin suurporvarit olisivat puneet fascismin «ihanteesta» pahan vain päätetty häärii kaheessa ja seurata muualla j kaisemmin suurella menestyk käytettyjä metoodeja työväen saunan järjestämisessä.

Mutta herra Adlercreutzin

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Sosialistinen aikakauslehti,

marraskuun ensipäivänä ilmestynyt numero, Suomen vasemmistososialistien julkaisua on taas saatavana kirjakaupassamme. Hinta ainoastaan 10 senttiä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Kahden suuren mailmankongressin raportit

nimittäin Kommunistisen Internationalen IV:nnen kongressin ja Punaisen Taloudellisen Internationalen II:sen kongressin raportit, jotka kongressit alettiin tämän kuun alussa, alkavat saapua hetimiten Vapaudelle. Tulemme julkaisemaan mitä täydellisemmät tiedot näistä kahdesta suuresta proletariaatin mailmankongressista. Jokaisen työläisen on tärkeää tutustua niihin.

Kehotamme asiamiehiämme muistuttamaan tästä seikasta ja pitämään huolen, että kaikki sellaiset työläiset, joille ei vielä tule Vapautta, tilaisivat sen heti itselleen.

Palvelustyttöjä ja farmareita

pidetään hitaina järjestymään ja kelvottomina joukkotoimintaan joko pikkuporvarillisten mielipiteiden takia tai asemansa vuoksi. Farmari saa nykyisin 15 senttiä perunapusselilta — siis tuskin säkin hintaa — ja palvelustyttö on naisorja sanan alkuperäisessä merkityksessä. Lauri Brusila, joka tuntee palvelustyttöjen elämää, on kirjottanut *Työmiehen Joululun* kuvauksen «Palvelustytön päiväntyö», jossa hän osottaa millaiseen henkiseen ja aineelliseen asemaan työläisnainen on asetettu. «Feidias» kirjottaa «Metsiintyneistä suomalaisista», niistä, jotka uutispelloillaan vieläkin ajattelevat, että ovat «itsenäisiä» ja että taloudellinen onni lentää suuhun; samasta aineesta on kirjottanut nim. K. A. kirjotuksen «Yhteiskunnallisia muuttolintuja», jossa asiaa toiselta puolen valaistaan.

Karjala, suomeapuhuva neuvostovalta esiintyy Työmiehen Joulussa kuvien ja kirjotuksen valaisemana. On selvää, että meidän lehtemme julkaisevat *alkuperäisiä* kuvia ja kirjotuksia Karjalasta. Erinomaisen selvissä kuvissa tuodaan esille seuraavat puolet: militaarinen, kasvatuksellinen ja uudestaanrakentamispuoli. Niitä valaisevan kirjotuksen laatinut «Petroskoilainen». Muu joululehden kuvitus on loistava. Joukko alkuperäisiä kuvia, vignettejä sekä piirustuksia; erinomainen, Suomessa sensuurin vainooma kuva Hennalan vankileiriltä, sen kuolinkuopalta sekä Lahden hautausmaalta julaistaan myöskin lehdessä kirjotuksen ohella, joka on lyhyt, mutta sattuva.

Työmiehen Joulu maksaa ainoastaan 35 senttiä; Suomeen ainoastaan 30 senttiä. Tilatkaa osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

liene liikkeen johtajaksi. Sellaisessa miehessä täytyy olla enemmän ruffia, täytyy olla enemmän Rummin Jussia, suomalaista valkoista vapauttajaa, johon eivät järkisyyt vaikuta mitään. Kun sen sijaan hra Adlercreutz selityksensä valaistuksessa ilmeneiksen melkoiseksi raukaksi — fascistisessa hengessä!

Marty kaikissa vaaleissa läpi

Kuten tunnettua, on ranskalainen toveri Marty jälleen valittu Pariisissa kaupunvaltuustoon. Lisäksi on hän mennyt läpi Varin departementin kenraalineuvoston vaaleissa. Kaikissa vaaleissa, joihin kommunistipuolue on asettanut Martyn ehdokkaaksi, on hän tullut valituksi, mutta joka kerta on senaatti julistanut vaalin mitättömäksi. Porvaristo on ainaisten Martyn takia kärsimäinsä vaalitappioiden johdosta suunniltaan raivosta, ja sepittelee vaalitaisteluissa mitä uskomattomimpia häväistysjuttuja tästä harvinaisesta kunnianmiehestä. Mutta työläisten on niin perin helppo puolustaa Martya. Niinpä levittivät he viime Pariisin vaalien aikana julistusta, johon oli lainattu seuraava Martyn entisen esimiehen, amiraali Guepratten hänestä antama lausunto:

«Olen tuntenut Martyn nuoruusvuosistaan asti, mekanikkooppilaana vuonna 1909 oli hän minun komennukseni alainen. Hän on ihastuttavin luonne mitä ajatella saattaa: innostunut uurastaja, sivistynyt, ahkera työläinen, minkä lisäksi hänellä on yksi ominaisuus, jota arvostan suuresti: perheensä ja varsinkin äitinsä jumalointi.

Viimeksi kirjoitti hän minulle vankikopistaan (oikeusjutun aikana 1920). Kirjeessä löysin jälleen hänen jalon luonteensa, jota olen ihaillut hänessä. Hän kirjoitti minulle: «Minä en tahdo mitään. Sovittaudun kyllä oman itseni kanssa. Mutta rukoilen teitä, amiraali, huolehtimaan tovereistani; heidät on pelastettava!»

Ja tämä ei ole ainoa oikeudessa esitetty ylistävä lausunto Martystä. Sellaisia jaloja, itseuhraavia, suuria persoonallisuuksia on vain proletariaatin keskuudessa.

Venäjän voittokulku

Suom. A. I. K.

Itä on mailman taiteitten, uskontojen ja filosofian äiti, keskus josta ensimäiset kulttuurivaikutteet säteilivät. Hänen oppilaansa, länsi, näytti hetkeksi kuin olisi se jättämäisillään opettajansa jälelle edistyksen tiellä. Näytti siltä että jos suuria muutoksia tulisi tapahtumaan yhteiskunnan rakenteessa, tulisi laskevan auringon maat olemaan niiden alkuunpanijoita. Mutta mailman sota tuli, ja kaikki nuo suuremmoiset sanat jotka olivat tulleet länsimaissa jakopäiväisiksi — oikeus, vapaus, kansanvalta — tulivat paljastettua veijareitten jutuiksi. Liberalismin heikko valaistus, uusi vapaus joka oli näyttänyt lupaavalta, hävisi. Peto ihmisessä oli voittanut sivistyksen abstraktiset käsitteet. Mailman lyhytnäköiset «johtajat» olivat vieneet mailman syvemmälle erämaahan. Asiat näyttivät mustilta, parantumattomille optimisteillekin.

Silloin flegmaattinen länsi, horjuen lahtauksen jälkivaikutuksista, vavahti ja joutui pois suunniltaan Punaisen lipun noustessa aamun koiton mukana. Vanhan järjestelmän joutsenlaulu kaikui uuden tasavallan tunnuslauseessa — «pajat työläisille ja maat talonpojille!» Se oli vakuuttava ääni, tuo ääni erämaassa.

Tuo ennenkuulumaton asia hämästytti ja vihastutti mailman vanhoja miehiä — diplomaatteja ja heidän sanomalehtimiehiään. Niin alkoi vanha, vanha taistelu — taikausko tiedettä vastaan, parjaus järkeä vastaan ja taantumus edistystä vastaan. Luonnonvoimat näyttivät työskentelevän käsikädessä järjestelmällisen riiston voimien kanssa. Nälkä, kato, seurasi teollisuuden sodassa turmeltumisen jälkeen, teollisuuden, joka oli ollut lapsenvaatteissaan ja kuletusjärjestelmän romahdusta joka järjestelmä oli ollut jälellä ajasta. Kulkutaudit seurasivat Kolchakin, Denikin, Wrangelin, Yudenitchin ja muiden konnantöitä.

Tuskan kouristuksessa huusi Venäjä ruokaa ja lääkkeitä, joista se olisi ollut valmis maksamaan Romanoffien kalleuksilla ja otsansa hiellä. Mutta Neuvosto-Venäjä oli rikkonut keisarillisen diplomatian siveysoppia. Se oli paljastanut salaiset sopimukset, joihin oli salaa päästy, ja jotka olivat suistaneet alas demokratisen sodan. Se oli loukannut pedon pyhyyttä, salaista diplomatiaa, petollisuutta, kiihkoisänmaallisuutta ja militarismia. Sen anteeksiantamaton synti oli sen vääräoppisuus Downing ja Wall kadun jumalan — yksityisomistuksen — mielestä. Seurauksena oli että kansakunnat, joiden Rauhan Prinssille, Rakkaudelle ja Hyväntekeväisyydelle pystytetyt temppelit pimensivät auringon, kohottivat taloudellisen saarron Venäjän ympärille ja lähettivät rahalla avustamiaan palkkasotureita sitä vastaan. Että tämä oli sotaa ilman sodanjulistusta, ei vaivannut valituita ja herrasvoideltuja lainkaan. «Ei tippaakaan lääkkeitä eikä atomiakaan ruokaa näille inhoittaville elukoille. He ovat rikkoneet Kristuksen ja Jehovan määräyksiä. Sitten kun he ovat kahlehditut ja nälkäkuoleman partaalla, tulevat he näkemään sivistyksen kunniakkuuden. Lujittakaa terveyttä koskeva esterintama!»

Mutta voittamaton päätös kansanvaltaistuttaa ja ihmisellistyttää ihmiskunnan suhteet lujitti Työläisten Tasavallan vastustuskyvyn. Ihanteet joiden vuoksi tuhannet olivat narratut antamaan henkensä sodanjumalan alttarille antoivat voimaa tasapuolisen olemassaolon opetuslapsille. Se oli juuri ihanteellisuuden tuli, joka saattoi Suuren Karhun, vaikka pahasti haavoitettunakin, painiskelemaan vihamielisen mailman kanssa.

Tänäpäivänä, viisi vuotta kestäneen koettelemuksen ja tuskan jälkeen, Lloyd Georgen erotessa, seisoo työläisten ja talonpoikien Venäjä ainoana suurena, luotettavana, sodanjälkeisenä kansana mannermaalla.

TORONTON UUTISIA

Tytöt ja ukot hoi! Ensi lauantaina on siis tyttö- ja ukkojuhlat. Silloin koetellaan onko molempi parempi. Ohjelmaa on paljon, kuten ilmoituksesta näette. Eikä ole otettu tällä kertaa akkoja eikä poikia ollenkaan huomioon, aivan kuin ei niitä Torontossa olisi ollenkaan. Siis ilman pitkiä juttuja, tulkaa nyt nauttimaan kauniista ohjelmasta. Ja mikä vielä on uutta ja hyvää. Niin sunnuntaina syödään sitten se PEURA, joka varmasti tulee maistumaan, sillä tytöt tarjoilevat, taikka vielä paremmin «harjottelevat» tarjoilemaan. Että juhlista tulee hyvät siitä ei liene kellään epäilystä, joka on nähnyt tyttöjen ja ukkojen viimeaikaista touhua. Siis ensi lauantaina tavataan haalilla.

Ukko.

Eri paikkakunnilta

WHITE LAKE, B. C.

Huomasin Vapauden n:ssa 130 Salmon Armin kirjotuksen, jossa kirjeenvaihtaja arvelee meidän vallan nukkuvan, mutta minä sanon, että ei sitä vain nukuta kuin se syrjästä katsojasta näyttää. Osaston kokous on pidetty melkein joka kuukausi ja onpa niissä ollut neljässä viidessä keskusteltavana iltamien pitokin, vaan eivät ukot ole vielä huomanneet otollisen ajan tulleen niiden pitoa warten, joten ne lykättiin vielä tuonnemmaksi. Sanoin ukot, sillä White Lakella ei muita ole nimeksikään toimintaan osaa ottamassa kuin ukkoja, naiset eivät pidä sitä ensinkään velvollisuutenaan, että käydä edes kokouksissa. Olenpa heidän joskus kuullut sellaistakin juttelevan, että osasto tuottaa heille suurta harmia että se tarvitsisi välttämättä lopettaa kokonaan, niin päästäisiin herrain kapitalistien ylimmäiseksi ystäväksi.

Ja mitä tulee nuoriin, niin olen huomannut, että niitä ei halutakaan joukkoliikkeen yhteyteen, odotetaan, koska olen kuullut heiltä tuotavan viestin kokoukselle että pidettäisi iltamat saadaksemme jonkinlaista huvitusta, mutta aina on se vanha virsi laulettavana, että jos nuoret haluavat iloita, niin pankoot tanssit pystyyn ja iloitkoot niin paljon kuin huvittaa, ettei se maksa vaivaa ruveta nuorten takia sellaiseen touhuun. Minun kantani asiaan nähden olisi, että kehotettaisiin kaikkia nuoria yhtymään osastoon ja kiinteään toimintaan, sillä aika vaatii sitä että meidän on kasvatettava nuoriso luokkatietoiseksi, eikä vain siihen tapaan että toiminta kuuluu yksinomaan meille vanhoille.

Viime osaston kokouksessa yhtyi osastoon John Koski uutena jäsenenä. Väkisinkin panee ajattelemaan, että onko kaikki niin kuin olla pitäisi, kun menee tavaran ostoon niin tarvitsee olla lihava rahapussi. Vaan meneppä myymään farmituotteita, niin parhaassa tapauksessa ei huolita ollenkaan, jonka sain juuri itse kokea kun menin kauppaamaan lehmää teurastajalle niin sain häneltä vastauksen: että ei ole lupa jättää ilmankaan hänen tarhaansa elukkaa tällä kertaa, sillä liikaa on entisiäkin, joita hän on ostanut kymmenellä ja viidellä dollarilla. — U. k.

ARGOLIS C. N. R., ONT.

Järvis'in ja Pellisen kämppä.

Koska Vapaus valittiin tämän kämpän p ä ä-äänenkannattajaksi, niin päätin piirtää muutaman rivin havainnoistani täällä.

Tukkia täällä katkasuttaa edellämainitut japparit. Mitä palkkoihin tulee, niin on ne täällä kuten yleensä muuallakin, nälkäpalkkoja, verrattuna nykyisiin korkeisiin elinkustannuksiin, ettei ne vastaa työläisen tämänpäiväistä keskinkertaistakaan elintasoa. Metsä täällä on niin huono, ettei ankarimmallakaan raadannalla jää sanottavampaa palkaksi. Puhumattakaan sitten jos ottaa itselleen välttämättömimpiä vaatteita ja tarpeita. Kuukausitöissä on täällä palkat 45 dollaria, katkasusta 15c tukilta (16 jalkaiselta) siihen kuuluen itse kitata kitveille (hevonen toki on vapaa talon puolesta).

Olemme koittanut pitää yllä yhteistoimintaa keskuudessamme, mikäli se on ollut meille mahdollista kämppäelämän puitteissa. Olemme pitänyt keskustelukokouksia, joissa olemme pohtinut päivän tärkeimpiä kysymyksiä, etutilalla ollen aina kysymys, että millä voisimme saada hiukankaan ihmismäistä kohtelua tähän orjuutettuun raadantaelämään. Sillä me raadamme aamusta myöhään iltaan ja kokoomme rikkauksia kapitaalin kassaholveihin ja mitä me saamme osaksemme, ainoastaan armopaloja heitettynä kuin koiralle. Siispä järjestykäämme metsän raatajat, sillä ainoastaan järjestyneenä me voimme saada oloihimme parannusta. Me emme saa meille kuuluvia oikeuksia muulla kuin tiukalla järjestetyllä taistelulla. Pois keskuudestamme suuntariidat, jotka, ikävä kyllä, jakavat meidät suomalaisetkin eri ryhmiin, tastelussa saman asian, kapitalismin hävittämisen, puolesta.

Yhteiskunnallisten asiain seuraaminen rupesi käymään päinsä tämän kämpän pojilta, sillä keräsimme kolehdin, johon joka mies antoi roponsa, joilla kertyneillä varoille tilasimme seuraavia lehtiä: Vapautta, Industrialistia ja Työmiestä, että jo on sanan rieskaa. Vieläpä valittiin erityiset sanomalehdenkirjeenvaihtajat, joten vängälläkin täytyy kaikkien kuulla yhteiskunnallisten asiain kulkua. Se täällä vaan on sangen ikävää, että postin kulku on huonoa. Vaikka kyllä miehiltä vedetään 25c kuukaudelta, että pitäisi sen senkin tähden aikanaan tulla, vaan sittenkin on se hidasta.

Keskustelimme kuinka suhtaannumme allanimitettyihin Suomesthiljan saapuneisiin työläisiin ja päätimme antaa heille keskuudessamme toveriluoton, heidän esittämiensä todistusten perusteella. Heidän nimensä on Niilo Nurmi ja Nikolai Mäkelä, molemmat Humppilasta, H. l.; Arvo Linko, Helsingistä ja Samuel Rautanen Jalasjärveltä, Koskelan kylästä, W. l.

Viimeksimainittu Rautanen on joutunut pakollisesti valkoisten armeijaan, ollen valkoisten vankina, sitten saanut valita kaksi ehtoa joko liittyä valkosiin eli lähteä Seinäjoelle. Kertoi että joka Seinäjoelle joutui, niin sen miehen elämä oli mennyttä. Sanoi olleensa aina vakaumukseltaan työväenliikkeen miehiä. Kertoi avoimesti elämänsä eikä peitellyt mitään; sanoi pyhittävänsä elämänsä työväenliikkelle ja tekevänsä kaikkensa sen voittoiseen eteenpäin viemiseksi. Edellämainitut Nurmi ja Mäkilä ovat ase kädessä taistelleet Suomen työväen oikeuksien puolesta ja saaneet tuntea Suomen verta janoovien porvarien kapinan jälkiselvittelyn kauhuja. Rehtiä poikia. Kunnia heille.

Isännistön mielivaltaa. Täkäläisellä työmaalla loukkaantui erään juuri vanhasta maasta saapuneen työläisen Samuel Rautasen, jalka. Hänen ollessaan tukkia ajamassa jäi jalka jotenkin tukin väliin puserruksiin, pusertuen pahanpäiväisesti, joten hänet oli lähetettävä Sudburyn sairaalaan hoidettavaksi. Heti tapauksen jälkeen luovuttivat kämpän toverit kaikki yhden dollarin palkastaan hänen avustamisekseen, hän kun oli ahtaassa taloudellisessa asemassa ja perhe vanhassa maassa. Isäntämme Pellinen lupasi puolestaan järjestää asian niin että keräyksestä tehdään erityinen nuuta ja että hän toimittaa sen perille hetimiten. Vaan nyt on kumminkin käynyt niin, että on vierähtänyt aikaa neljättä viikkoa ja on lähetys vieläkin lähettämättä. Tapaus on roponsa antaneitten tovereiden mielessä saanut aikaan suurta katkeruutta. Eikä syyttäkään, sillä jos edellämainittu toveri olisi saanut lahjotuksen heti kun se tehtiin, olisi hän voinut lähettää rahaa perheelleen Suomeen, joten silläkin olisi ollut suuri merkitys hänen taloudellisessa elämässään.

Olisihan sitä paljonkin kirjoittamista, vaan toiste enemmän.

Toivon vaan että toverit kaikkialla järjestyvät ja vaativat itselleen oikeutta niin pienissä kuin suuremmissakin asioissa, sillä ei kukaan meidän olojamme korjaa, ellemme itse järjestyneenä tule sitä pakkokeinoin vaatimaan.

Toveruudella, yhteisen asiamme puolesta N. P—nen.

VANCOUVER, B. C.

Maanalaista toimintaa, tai miksi sitä paremminkaan sanoisin, on nykyään työnvälistystoimistojen «loimannioffiisien» menettely täällä. Mustattaulut ovat miltei puhtaat. Tämä pitää paikkansa varsinkin tukkityöläisten toimistoihin nähden. Maakunnan työvälitystoimistossa on taululla vähän kirjotuksia. Halutaan «taisin» tekijöitä, poolun tekijöitä, jonnekin kauaksi. Kyyti maksaa $23.00 ja enemmän, sen täytyy itse maksaa. Puutavaraliikenne on vilkas. Mikäs kumma sitten ettei töitä ole saatavissa. Ei ainakaan näkyvillä. Ovatko «lokarit» nyt aivan yhtäkkiä niin mukautuneet olosuhteisiinsa etteivät lähde liikkeelle, ei yksikään. Niin näyttää. Mutta jos olet niin «luki» että saat jonkinlaisen työn, esim. vaikka «joyn» toimistosta, tule «union» laivaan (pääasiallisin laivaliikkeen välittäjä kämppien ja Vancouverin välillä) niin huomaat laivan olevan ahdetun kämpille meneviä miehiä niin täyteen kuin sillit tynnyriin. Ei hyttejä puolillekaan. Penkeillä ja lattialla nukkuvat. On sitä siis vaan miesten kysyntää, mutta töitä ei panna taululle. Lumber-paroonit käyttävät «luonnollista valintaa» murskatakseen orjainsa henkisen itsenäisyyden.

Järjestymättömät, minkäänlaiseen järjestömuotoon k u u l u mattomat henkilöt, valkoisten kaartien selkänojat, ovat vielä melko lukuisina Vancouverin suomalaisten keskuudessa. Venäjän vallankumouksen viisivuotisjuhlaa vietettäessä Clinton haalille t.k. 7 pnä, loistivat useat aivan haalin läheiset naapurit poissaolollaan. Poissa oli myös Kytö Jussin järjestöläisiä suurin osa. Juhlatilaisuus oli silti melko mahtava. Tilaisuudessa otetusta kuvasta näkyy kuka siellä oli ja kuka ei ollut.

Punatähti, Sirppi ja Vasara.

Pakollinen hallitusmuoto

Moni vähemmän asioita seurannut työläinen ajattelee hallituksen olevan laitoksen, jonka avulla pidetään yllä pelkkää vilpitöntä järjestystä. Etenkin sellainen työläinen joka ei vielä itse ole joutunut suoranaisesti kokemaan hallituksen (tässä on kysymys porvarihallituksesta) «vilpitöntä järjestystä», voi siten ajatella, jopa uskoakin.

Mutta työläinen, joka ryhtyy vähemmänkin tarmokkaasti ajamaan luokkansa etua, pian huomaa, että se onkin kapitalistien mitä häikäilemätön sortolaitos. Sen ovat tulleet huomaamaan jo vanhoilliset ammattiunionistitkin. Tämä piirre on jo yleinen. Yhtenä esimerkkinä siitä voitanee mainita, että rautatieveturien kuljettajien äänenkannattaja «Locomotive Engineers Journal» lokakuun numeron ensimäisessä artikkelissa kuvaa Yhdysvaltain hallitusta pakolliseksi hallitukseksi — Yhdysvaltain hallitusta, jota ovat suuret työläisjoukotkin oppineet pitämään maailman kansanvaltaisimpana hallituksena! Mikä ajan merkki!

Mainitun artikkelin otsikkona on: «Pakollinen hallitus» ja sanotaan siinäm.m.: «Hallitukset saavat oikeutetun voimansa hallittavien suostumuksesta», julistivat miehet, jotka asettivat tämän maan vapauden ja oikeuden perusteelle. Hallitus, joka on vajonnut niin alhaalle kansalaistensa moraalisessa arvossa, että sen täytyy avukseen huutaa oikeuslaitoksensa ja sotaväkensä on jo hajoamisen vaarallisella tiellä. Sillä myötämielisyys on vapaan hallituksen nurkkikivi samoin kuin pakollisuus on orjuuden enne. Etenkin kansanvaltaisessa maassa virkapaikkojen ja voiman haltija, joka asettaa pakollisuuden oikeuden asemaan, mielivaltaisia määräyksiä laeiksi ja armeijoiden esiintuomisen sovintoneuvostojen tilalle, on tuskin vähemmän kuin niiden, jotka ovat antaneet luottonsa sen käytettäväksi, kavaltaja. Tämä on se rikos, josta historia tuomitsee sellaiset hallitsijat kuin Englannin Stuartit, Ranskan Bourbonit, Venäjän Romanoffit sekä Hapsburgit ja Hohenzollerit. Onko vähemmän moitittavaa kun sitä harjottaa Yhdysvaltain presidentti ja prokuraattori?»

Artikkelissa edelleen selostetaan, kuinka «kansanvaltaisesti» ovat nämä kapitalistien diktaattorit suhtautuneet Mr. Hardingin hallituskautena tapahtuneeseen kahteen suureen teollisuuskriisiin, nim. hiilenkaivajien ja rautateiden korjauspajatyöläisten lakkoihin. Sanamuoto ja kieli pysyy artikkelissa läpeensä hyvin tuomitsevana. Artikkelia kokonaisuudessaan ei liene tarpeellista kääntää, sillä seuraamalla työväen sanomalehtiä voi itsekukin kohdaltaan hyvin helposti saada sen vaikutuksen, mitä artikkelilla meikäläisen ajatuksen mukaan nähtävästi tarkotetaan, se on: tehdä selväksi, ettei ole työläisille hyödyksi kapitalistien hallitukset missään.

Kuitenkin vielä mainittakoon, että artikkelin eräässä kohdassa on sanasta sanaan lainattu prokuraattori Daughertyn syyskuun ensimäisenä päivänä antama ilmoitus, että: «Minä tulen käyttämään hallituksen voimaa estääkseni uniot hävittämästä avonaisen työpajan». — Niin, ettei kenelläkään enään liene epäselvänä kenen puolta tämäkin prokuraattori ajaa: hän puolta skääppejä työmailla sekä muita kapitalistien häntyreitä ilmeisesti tarkotuksella hävittää kaikki työväen vastarinta kapitalisteja vastaan ja saada aikaan todellinen orjavalta, samoin kuin kaikkien maiden kapitalistit ja heidän lakeijat yrittävät.

Työväestöstä täydellisesti riippuu onnistuvatko Hardingit, Daughertyt, John Bullit, Scheidemannit. Nosket ja muut sellaiset yrityksessään. Ainoastaan järjestäytymällä sekä poliittisesti että taloudellisesti keskitetyn toiminnan periaatteen mukaisesti voi työväestö saada heidän yrityksensä tehottomiksi ja heidän hallitukset poistetuksi ja tilalle työväen tasavalta. Siihen pyrkikäämme, sillä se on ainoa pelastuksemme. Olosuhteet ja kokemukset jo ovat sen mukaiset, ettei tämä enään näytä olevan jokin kaukaisen tulevaisuuden hämärä teoria.

B. V.

Tietoja Neuvosto-Karjalasta

Karjalan kommuunin teollisuus nousemassa. — Pietari. — Karjalan kommuunissa on havaittavissa teollisuuden nousukausi. Piikiven ja kiilleliuskan louhintatyöt ovat aloitetut. Viime aikoina on saapunut kiilleliuskan ostotarjouksia Ruotsista, Amerikasta ja Saksasta ja tilauksia Ruotsista ja Amerikasta.

Marmorin louhinta Neuvosto-Karjalassa. — Pietari. — Karjalassa on jälleen alettu louhia marmoria paljon suuremmissa määrin kuin ennen rauhan aikaa. Karjalan marmori on ammoisista ajoista saakka kuuluisaa mainion laatunsa puolesta. Siitä aikoinaan rakennettiin Isakin kirkko Pietariin. Köningsbergin kauppamessuille oli näytteille pantuna 16 lajia marmoria, jotka herättivät siellä yleistä huomiota.

Onnentoivotus Ystävilleni

Minä olin päättänyt avata konttorin Cobaltissa sen jälestä kun olin saanut sieltä joukon kirjeitä, joilla minua kehotettiin sinne tulemaan, mutta suureksi pettymyksekseni huomasin että Cobaltissa oli mahdoton saada huoneita asuakseen yhtä vähän kuin konttoriakaan ja näinollen oli minun pakko mennä Sudburyyn, jossa aijon viipyä jonkun aikaa. Minä nyt täten ilmotan että niiden, jotka aikovat minua tavata, niin cobaltilaisten kuin Sudburyn ympäristöläistenkin, on parasta tulla mahdollisimman pian. Minun osotteeni voi saada Vapauden konttorista. Niille jotka eivät tunne minun menettelytapojani terveyden hoidossa, pyydän sanoa että se on tykkänään minun itseni järjestämä ja sitä käyttävät ainoastaan minä ja minun oppilaani. Niiden, jotka haluavat että terveytensä anioastaan tutkitaan, tutkiminen toimitetaan käyttämällä uutta tutkimistapaa, joka tunnetaan tautien tutkimisena silmistä ja selkärangasta ja tällaisesta tutkimisesta otetaan ainoastaan muodollinen maksu. Yleensä olen asettanut hintani, pitäen tämän alueen teollista tilannetta silmällä. Jos te olette sairas, ei ole väliä mitä laatua sairautenne on, tulkaa kaikessa tapauksessa luokseni ja todennäköisesti saatte jälleen terveytenne takaisin. Useat ovat siten tehneet ja tuloksena siitä nauttivat hyvästä terveydestä tänäpäivänä. Tulkaa heti!

Ystävilleni Timminsissä ja ympäristöllä lausun täten kiitokseni ja kunnioitukseni. Minä tulen käymään joskus tulevaisuudessa Timminsissä ja siihen mennessä pyydän teidän kääntymään tohtorien Hawleyn ja Solovicffin puoleen, jotka tulevat teille antamaan mahdollisimman parhaan hoidon.

Dr. Wentworth

SUDBURY, ONT.

SUOMEN

Työväen Kalenteri

ILMESTYY TÄNÄKIN VUONNA

ja on sitä saatavana myöhemmin kaikkialla asiamiehiltämme.

Sen hinnasta ei meillä ole vielä tietoa, mutta niin pian kun saamme tietoomme, ilmotamme siitä lehdessä. Tämä vain vastaukseksi niihin kyselyihin, joita olemme saaneet Kalenterin suhteen.

Vapauden Kirjakauppa
Sudbury, Ont.

Syntynyt

Kertulle syntyi reipas sisko t.k. 14 p., jolle nimeksi asetimme

Laura Julia

Welland, Ont., marrask. 23 p., 1922.

LEMPI ja OTTO MELLER.
P. O. Box 1347.

COLONIAL HAUSSILLA

saapi syödä ja nukkua s o p u hinnalla. Tulkaa katsomaan pojat kun tulette kylään.

C. Tuumanen
COLONIAL HOUSE
874 Queen St. Soo, Ont.

TILATKAA VAPAUS!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

GARSON MINE.

Löydetty noin vuoden vanha härkä. Omistaja saa sen kysymällä Wm Pöntinen, Garson Mine, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja. Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

INTOLA, ONT.

Meiltä saa tilata kaikkia farmituotteita linjalle ja kaupunkiin. **Famrers Supply Firm**, Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. **H. Erkilä, Intola, Ont.** Puhelin 64, McIntyre.

PORT ARTHUR, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

Sudburyn uutisia

Tanssit osaston haalilla tiistaina. Tietysti sinne mennään.

Tiistaina tk. 28 p. esitetään Grandissa F. Stuat-Whyten, kuuluisan musikaalisten näytelmien esittäjän ja hänen seurueensa toimesta, laulunsekainen näytelmä nimeltä «Prince Charming Jr.» F. Stuat-Whyte on esiintynyt kaikissa huomattavissa teattereissa kautta Canadan, Hafifaxista Vancouveriin saakka, joten kappale ainakin esityksensä puolesta pitäisi kelvata katsojille. Grand Teatteri ilmottaa Vapaudessa. Katsokaa ilmotusta tämän päivän lehdestä. (Ilm.)

Timminsin uutisia

Timminsin S. S. Osaston agitatsionikomitea on saanut todistuksen Suomen Sosialistiselta Puoluehallinnolta, jonka he ovat hankkineet **William Tuomolalle**, Jokioisten Lammin Työväenyhdistyksen nuorisoosastolta. Todistus todentaa, että hän on toiminut punaisten joukoissa koko sisällissodan ajan ja sen jälkeen joutunut virumaan vankileirillä. Vapaaksi päästyään on toiminut mukana Suomen vasemmistotyöväenliikkeessä.

Tämä tiedonanto sentähden, kun mainittu henkilö ei ole paikkakunnalla ja kun hän jo kesällä jätti tänne itse hankkimansa todistuksen, jonka viimeksi saapunut on todentanut oikeaksi. William Tuomola on oleskellut ja edelleenkin on Jacksonborossa, Ont. Siellä jotkut edesvastuuttomat henkilöt ovat yrittäneet tehdä hänestä lahtarin, sentähden kun hän on osottautunut kykeneväksi järjestömme agitatsionityön tekijäksi. Hänen todistuksensa säilyttää Timminsin S. S. Osasto. Pyydettäessä voidaan niistä antaa kopio.

Toverillisesti,
Timminsin S. S. Osaston Agitatsionikomitea, puolesta
J. Oksanen.

Menshevikki proletaarisesta tuotantokontrollista

Huonolla asialla huonoon aikaan.

Noskelaisten «Vorwärtsissä» on menshevikkien keskuskomitean jäsen D. Dalin nyt vuorostaan ärähtänyt kommunisteille ja heidän Saksassa käyntiin panemalleen työmaaneuvostoliikkeelle tuoden esiin tuon menshevikkien vanhan väitteen, että työläisten toimeenpanema tuotantokontrolli merkitsee «ääretöntä tuotannollista kaaosta ja suunnatonta hintainnousua.»

Tämän «viisauden» johdosta huomauttaa berliniläinen toverilehti, että mitä paraikaa Saksaan tulee, ei siellä valvo tuotantoa ja raha-asioita työläiset vaan yksityiskapitalistit sosialidemokraatti ja ammattiyhdistyskellokas Schmidtin häärissä valtakunnan talousministerinä. Näyttää siltä, ettei Dalin asusta Saksassa, sillä muuten ei hän olisi voinut laskea edellä lainattua sukkeluutta, eikä ennustaa «suunnatonta hintainnousua sinä hetkenä», jolloin työmaaneuvostot venäläistä esimerkkiä seuraten yrittäisivät nostaa kapitalismia saranoiltaan. Hinnat ovat Saksassa sosialidemokratian ja ammattyhdistysbyrokratian harjoittaman tolkuttoman kapitalistisen jälleenrakentamispolitiikan johdosta kinnatut jo niin korkealle, että vain ulkomaalainen voi tulla puhumaan moisia typeryyksiä.

Ja mitä kaaokseen ja neuvottomuuteen tulee, ovat nekin jo siinä mitassa Saksassa, ettei siinä suhteessa enään tarvita mitään työläiskontrollia. Valuuttasäännöstelyt ovat olleet vain öljyä tuleen. Dollari häilyy 4,000—6,000 markan välivaiheilla, leivänhinta on neljänkertaistunut, valtiofinanssit ovat vararikossa. Kaaoksen aikaansaamiseksi ei todellakaan tarvita mitään työväenkontrollia. Yksistään tällä perusteella ei kaaoksen ja hintainkallistumisen pelko ole mikään kutinsa pitävä vastaväite työväenkontrollia vastaan.

Toinen Dalinin vastaväite on seuraava: Työläisten suorittama tuotannon kontrolli ei ole mitään kommunistista taloutta. Tätä ei kukaan kommunisti väitäkään. Kommunistit eroavat sosialidemokraateista pohjimmaltaan siinä, että pidämme tuotannon nousua ennen proletariaatin suorittamaa poliittisen vallan valtausta mahdottomana. Saksan esimerkki todistaa tämän. Saksalaiselle työvoimalle maksetut kulipalkat eivät ainoastaan estä tuotantovoimain kehitystä ja täydellisempäin teknillisten tuotantokeinojen käyntiinottamista vaan myös käynnissäolevain tehokasta käyttämistä. Saksan sementtisyndikaatilla on hallussaan olevista laitoksista vain 30 pros. käynnissä. Saksan sementtiteollisuus voisi pätevällä suurliikejohdolla valmistaa tuotettaan kolmanneksella nykyisestä hinnastaan. Nyt estää tämän sementtisyndikaattiin liittyneiden työnostajain voitonnälkä. Stinneksen hintapolitiikka terästeollisuudessa tuottaa kouralliselle osakkeenomistajia 280 miljaardia ylivoittoa vuodessa. Terästrustin, sementtitrustin ja hiilitrustin liikavoiton takavarikointi riittäisi reparationisuorituksena maailmansodan voittajille siihen mennessä, kun ententemaiden proletariaatti olisi päässyt niihin voimiin, että se vierittäisi Saksan proletariaatilta tämän taakan.

Juuri yksityiskapitalistien suorittama tuotannon johto ja hallitsevan sosialidemokratian tehoton kontrolli tuottavat kaaosta ja hintainhuijausta, joka paraikaa on tuominnut Saksan proletariaatin ja keskikerrokset kurjuuteen. Sekasorron poclosta, mikä seuraisi proletariaatin taistelua vallan valtaamiseksi, ovat sosialidemokraatit edistäneet ja edistävät yhä vielä nykyistä sekasortoa ja kalleutta.

Ero Venäjällä vallitsevan kaaos- ja hätäkauden sekä Saksassa (ja muualla) vallitsevan vastaavan kauden välillä on siinä, että vallan valtaamisen kautta Venäjällä on uurrettu vapaa ura taloudelliselle rakentamiselle työläisten ja talonpoikain etujen hyväksi. Kun työläisillä ja talonpojilla on Venäjällä valta lujasti käsissään, voivat he ottaa jopa kapitalisminkin sosialistisen rakennustyön palvelukseen Venäjällä. Kun taas sen takia, että sosialidemokraatit Saksassa tukevat porvarillista valtiovaltaa kapitalismin uudelleen elvyttämisen hyväksi, kun sosialidemokratia ja ammattiyhdistysbyrokratia palvelee täten siis kapitalismia, on Saksan proletariaatti kurjuudessa, mistä ei ole mitään ulospääsytietä muuten kuin proletaarisen vallanvaltauksen tietä.

Työmaaneuvostojen tuotantokontrollin kautta voidaan, ellei Saksan ammattiyhdistysbyrokratia ja sosialidemokratia jarruta sitä, välttää paljon sitä mikä Venäjällä työväenluokan heikkouden takia oli kiertämätöntä. Ottaen lukuun Saksan proletariaatin korkean teknillisen koulutuksen, ei korkeampain teknillisten kykyjen sabotaashilla koskaan tule Saksassa olemaan niin hävittävä vaikutus kuin mitä on ollut laita Venäjällä. Mutta tämä kontrolli ei suinkaan ole tuotannon kohottamista vaan taistelua tuotantovälineiden valtauksesta. Tuotannollisten voimain keskitetty johto voidaan toteuttaa vasta sen jälkeen, kun proletariaatti on vallottanut ja vakauttanut poliittisen valtansa. Mutta joka välttää taistelua sen synnyttämän kaaoksen pelosta, ei ole mikään sosialisti vaan tolkultaan oleva poroporvari, eikä hän suinkaan vähennä vaan monikertaistuttaa proletariaatin kärsimyksiä. Ja koska sosialidemokraatit pelkäävät ja väistävät tätä taistelua, mutta kommunistit taas pitävät sitä ainoana proletariaatin pelastumisen ehtona, on menshevikki Dalin yhtäkaikki oikeassa sanoessaan, että «tässä on sosialistien ja kommunistien suuri rajalinja.»

KOKKI

Keski-ikänen naiskokki haluaa työtä kämpälle.

Emmi Mäki
Box 69, Sudbury, Ont.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE

Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.

J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

HULINAA ja taas HULINAA!

Toronton S. S. Osaston kaksipäiväiset

TYTTÖ ja UKKO-

JUHLAT

— ovat —

ensi lauantaina, joulukuun 2 ja 3 päivänä

LAUANTAIN OHJELMA:

Soittoa ..... Soittokunta
Pilapuhe ..... E. Pirttinen
Pilaruno ..... Vieno Rasila
Pilakertomus ..... V. Säilä
Tanssia ..... Orkesterin soitolla
Kilpailua peuran päästä, y.m. hulinaa

SUNNUNTAIN OHJELMA:

Juhlapäivällinen kello 2 i.p.

Soittoa ..... Soittokunta
Runo ..... Signe Ahlqvist
Puhe ..... J. W. Ahlqvist
Laulua ..... Ukkokvartetti
Pianosoolo ..... Helmi Kingelin

— Väliaika —

Soittoa ..... Soittokunta
Runo ..... J. Latva
Baritoonisoolo ..... Ukko
Duettelaulua ..... Aili ja Aatu
Kronikka ..... Vieno
Kuvaelma ..... Tytöt ja ukot
Kupletti (Kotitekoinen, kilpailun tuloksista) ..... Ukko

Pääsymaksu 1 vaivainen dollari.

Alkaa lauantaina kello 8. Sunnuntaina klo 2 täsmälleen.

Ukot ja tytöt.

Tri G. T. Walker

HAMMASLÄÄKÄRI

McIntosh Blk. Copper Cliff.

Grand, tiistaina, marraskuun 28 päivänä

Tyttöjä! Tyttöjä! Tyttöjä!

Ei liikkuvakuva — vaan — todellinen elävä näytäntö.

Musiikkia! Musiikkia! Musiikkia!

50c. aina $1.50

HOMMATKAA PÄÄSYLIPPUNNE NYT.

50c. aina $1.50

Suomesta suoraan Puolukoita ja silakoita

SAAPUU VAUNULASTI KUMPIAKIN NÄINÄ PÄIVINÄ

Puolukat ovat kypsiä, tumman punasia, puhtaaksi perattuja ja osaksi survottuja, mehunpitävissä tammityynnyreissä. Kaikki poimittu Pohjanmaalla syyskuussa ja erikoisesti valikoiden ostettu.

Silakat ovat parhaita Ahvenanmaalaisia lihavia syyskaloja, perattu, latoen ja painaen suolattuja uusiin astioihin, mitkä ovat voipaperilla vuorattuja ja suolaveden pitäviä.

Hangon anjoviksia, maustettuja, hienosti laitettu kannuihin saapuu myös.

Kaikki nämä tavarat olen ollut itse valitsemassa ja ostamassa Suomessa Canadan suomalaisia varten viime syyskuussa.

Voin täydellisesti taata niiden olevan tuoreita ja maukkaita ja parhaita mitä Suomesta ulos viedään ja ehdottomasti parempia mitä koskaan Canadaan on saapunut.

Kauppiaat yli Canadan kirjoittakaa eli sähköttäkää tilauksenne viipymättä, sillä nämä tavarat eivät kestä kauan. Hinnat ilmoitan heti tavarain saavuttua.

Missä ei ole kauppiaita asiamiehiä otetaan. Hyvä palkkio!

Wm. A. Kyrö

Wholesale Importer of Finnish Products.

Port Arthur, Ont. Canada.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua meihin, keeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteemme.

INTERNATIONAL GROCERY
Port Arthur, Ontario

CHAS F. ROFFEY
KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS
(Entinen Roffey Bros.)

On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan talo

Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia. Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset. **Tuckaa kellonne meille korjattavaksi.**

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus ukanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme am timiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään kauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hie plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen k rissa, Sudburyssa.

T:RI H. KOLJONEN

Box 672, Sudbury, Ontario.

Phone 583. — Yöllä 1026.

Sairaalassa aina tilaa pitkämatkaisille.

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnalla.

THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.

Pääkonttori: Waterloo, Ont.

Perustettu 1869

Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijäämät.

Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.

K. G. Asiala, agentti. Sudbury, Ont.
Hans Hormavirta, agentt 141 Kohler St., Soo, On
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont.
C. W. Pearson, alueliikkeenhoit Sault Ste Marie, O

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

New Baking Co.
Box 866 Timmins, Ont.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. Sudbury, Ont.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

UUSIAIKAINEN
Ruokala

Hyvä, puhdas ja maukas sekä monipuolinen ruoka. Erinomainen kahvi ja leivokset. Tarjoilu puhdas ja ensiluokkainen.

Mrs. Mullen
Dew Drop Inn

Musiikkivälineitä

Meiltä saa kaikenlaisia s laisia ym. gramofoonilevyjä noja, phonografeja sekä soittovälineitä.

Expertti pianon virittäjä korjaaja.

Postitilauksia voi lähettää menkielellä.

ROUSSEAU & VAILLANC
— BROS. —
Music Store,
77 E. Elm. Sudbury,
Lähellä postikonttoria.

D. S. HUMPHRE & CO.

Lamppuja, Tousti paahtimia, tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötar
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

Canadian Baggag Transfer

Johtava kuorma-ajo komppa
Phone 259 34 Lorne S
SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan toajoa. — Huonekalu var huone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Dr. L. A. JOHNSO
SUOMALAINEN
Hammaslääkä
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippen Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippend
Puhelin Beach 5918.